

GRAMEX

press

3 2018

Monta tietä
tähdiksi

Sillanrakentaja
Lauri Porra

Hyvitysmaksun
taso tutkittava

Jenni Vartiainen:
Musiikki on pyhää

Tärkeä asiakastiedote!
viktigt kundmeddelande!

Muutos Gramexin oikeudenhaltija-
asiakkaiden asiakassopimukseen.
Ändring i Gramex kundavtal
för rättsinnehavare.
SIVU / SIDAN 29

Hän

MIKKO KOIVUSIPILÄ

• **Syntyi** 1973 Vantaalla • **Työ** Nelonen Median musiikkipäällikkö (Radio Suomipop, RadioRock, Radio Aalto, HitMix, Helmiradio ja Loop sekä tv-kanavat Nelonen, Jim, Hero, Ruutu ja Ruutu+) • **Työura** Vuodesta 1992 alkaen eri tehtävissä useilla eri radiokanavilla • **Palkintoja** Vuoden musiikkipäällikkö 2004 ja 2010 • **Koulutus** Sähkötekniikko • **Harrastukset** Golf, lenkkeily ja salilla käynti.

Musiikkipäällikkö

Mikko Koivusipilä vaikuttaa siihen, mitä suomalaiset kuuntelevat.

Haastattelu LAURI KAIRA Kuva PETRI AHO

► Mikä on yleisin tapasi kuunnella musiikkia?

Kotona soi radio. Työhuoneessa soi tietokoneelta supertuore musiikki – usein se on jopa vielä julkaisematonta matskua. Kun haluan fiilistellä omia suosikkejani, kuuntelen vinyylejä kotikolossani.

► Mihin musiikkiin liittyy henkilökohtaisia muistoja?

Jos jokin pitää mainita, koko lapsuus tuntuu vilisevän silmissä, kun kuulee **Simon & Garfunkelia**. Sitä kuunneltiin kotona ja matkoilla paljon. Tulee sellainen lapsellisen turvallinen olo, kun näiden herrojen musa lähtee soimaan.

► Entä radio-ohjelmaan?

Tein 20 vuotta omia radio-ohjelmia eri radioasemilla (UBC, Majakka, Auran Aallot, 882, Kiss, Radio Aalto, Radio Rock), joten varmaan se on oma ensimmäinen lähetys vuonna 1992. Sen jännityksen muistan vieläkin. Käsi tärisi niin, että ei meinannut saada neulaa levylautaselle osumaan.

► Miten tärkeää musiikki on radio-ohjelmalle?

Riippuu paljon kanavasta ja kellonajasta. Yleisesti ottaen musiikki on päivisin, ilta-päivisin ja iltaisin tärkein syy tulla kanavalle. Toki taas joillakin kanavilla musiikki on ainoa syy tulla taajuudelle. Riippuu paljon kanavan formaatista ja kohdeyleisöstä.

► Mikä tekee biisistä hyvän radiobiisin?

Tuohon jos olisi vastaus, olisin miljonääri. Ainakin siinä pitää olla hyvä kertsu ja sen pitää päästä nopsasti asiaan. Lisäksi sen pitäisi kestää kulutusta. Mutta miten nämä saavutetaan, siinä onkin sitten se viisasten kivi etsittävänä.

► Miten valitaan biisit eri radiokanaville?

Vanhemmat biisit sekä tehosoittokappaleet haetaan sali- ja online-tutkimuksilla. Ihan uusi musiikki valitaan musapäälliköiden tapaamisissa. Meillä on Nelosella lisäksi kolme muuta musiikkipäällikköä, joiden esimiehenä toimin.

► Miten oma musiikkimakusi on kehittynyt?

Pidän lähes kaikenlaisesta musiikista. Kaikkein aggressiivisinta musiikkia tulee kuunneltua harvemmin kuin aiemmin – on se sitten metallia tai dancea. Ehkä ei ole syytä enää olla vihainen?

► Miten sait ensimmäisen äänilevynsi?

Ihan itse ostin kerätyillä viikkorahoilla Def Leppardin *Pyromania*-albumin vuonna 1984.

► Mikä oli ensimmäinen ammattimainen kontaktisi musiikkiin?

Yhtenä kesätyötehtävänä vuonna 1991 oli paikallisradio-ohjelmien Teosto- ja Gramex-ilmoitusten tekeminen. Silloin ne vielä kirjattiin käsin lomakkeille. •

EU LUO UMPEEN ARVOKUILLUA 14

KUVA: MADMAXER / DREAMSTIME

LAURI PORRA 16

KUVA: JARMO KATILA

MONTA TIETÄ TÄHDEKSI 22

KUVA: KALJA KOO / WARNER MUSIC FINLAND

ESITTÄVIEN TAITEILIJOIDEN JA ÄÄNITTEIDEN TUOTTAJIEN TEKIJÄNOIKEUSYHDISTYS GRAMEX RY:N ASIAKASLEHTI

Pieni Roobertinkatu 16 A, 00120 Helsinki
toimitus@gramex.fi, puh. (09) 4282 7488
www.gramex.fi
Päätoimittaja Lauri Kaira
Toimitussihteeri Heikki Jokinen
Ulkoasu ja taitto Helena Kajander
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa / 29. vuosikerta
Julkaisija Gramex ry / ISSN 0787-6564
Painotyo Forssa Print / Painos 62 500 kpl
Osoitteenmuutokset gramex@gramex.fi
Seuraa Gramexin viestintää Facebookissa:
www.facebook.com/gramexry/

KANNESSA JENNI VARTIAINEN

KUVA: NANA SIMELIUS

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

KUVA: MATTI MATINEN

Kenen puolella Suomi on?

Arvokuilua korjaavaa direktiiviä aletaan nyt hioa EU-jäsenmaiden, parlamentin ja komission kesken. Siihen voi vielä tulla merkittäviä muutoksia. Enemmistö Suomen mepeistä äänesti direktiivin puolesta. Myös Suomen valtiona pitää aktiivisesti vauhdittaa arvokuiluongelman korjaamista.

Arvokuiluksi kutsutaan sitä, että Youtuben kaltaiset suuret alustapalvelut voivat laillisesti tehdä rahaa levittämällä toisten musiikkia, elokuvia ja tv-sarjoja ilman, että niiden tarvitsee maksaa niistä. Aiemman direktiivin porsaanreikä sallii niiden hyödyntää kuluttajien palveluun tuomaa sisältöä täysin kaupallisessa tarkoituksessa.

Tämä merkitsee satojen miljoonien eurojen tulovirtaa pois Euroopasta, tulonmenetyksiä eurooppalaisille taiteilijoille ja kulttuuriyrityksille. Lisäksi se asettaa Spotifyn kaltaiset eurooppalaiset sisältöpalvelut kohtuuttomaan kilpailutilanteeseen. Miten voi kilpailla sellaisen kanssa, joka saa käyttää samaa musiikkia tarvitsematta maksaa? Arvokuilu on digitaalisten sisämarkkinoiden merkittävin markkinahäiriö.

Uusi direktiivi tiukentaa ehtoja siitä, millainen alustapalvelu saa käyttää kaupallisia sisältöjä maksutta. Youtuben omistaja Google on lobannut aktiivisesti direktiiviä vastaan.

Koska kukaan ei toki kehtaa vaatia amerikkalaisille suuryrityksille muita parempia pelisääntöjä, vastustajien taktiikkana on pelotella, että direktiivillä on vahingollisia sivuvaikutuksia.

Tosiasiaa parlamentin hyväksymän direktiivin tuomat rajoitukset koskisivat vain suuria, kaupallisia voittoa tavoittelevia alustapalveluja, jotka promotoivat aktiivisesti käyttäjien sinne ilman asianmukaisia lupia ”uppaamaa” toisten tekemää sisältöä.

Somekeskustelu on ollut mustavalkoista. Somehenkisesti voikin nyt kärjistä, että Suomen on nyt valittava puolensa.

Arvokuilu-artiklasta on karsittu rönsyt pois niin selkeästi, että enää kyse on vain valinnasta, kenen puolella Suomi on. Onko se parin amerikkalaisen suuryrityksen puolella vai eurooppalaisten taiteilijoiden, Spotifyn kaltaisten sisältöpalvelujen ja reilujen sisämarkkinoiden puolella? •

Arvokuilusta pitää kiivetä pois.

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

Maria Kalaniemi akatemiaan

Ruotsin kuninkaallinen musiikkiakatemia Kungliga Musikaliska akademien, on valinnut harmonikkataiteilija *Maria Kalaniemen* jäsenekseen. Nimitys on kunnianosoitus Kalaniemelle, joka on virtuoottisella soitto-tyyllillään kehittänyt suomalaista kansanmusiikkia ja vienyt sitä maailmalle.

Perusteluissa mainitaan, että Kalaniemi on lyyrisellä ja voimallisella soittoavallaan uudistanut käsitystä harmonikasta sekä soolo- että yhteysoittimena. Kalaniemi on opettanut vuosikymmenten ajan Ruotsin kuninkaallisessa musiikkiakatemiassa, jonka kuningas *Kustaa III* perusti vuonna 1771.

Saman kunnianosoituksen aiemmin saaneiden suomalaistaiteilijoiden joukko painottuu klassiseen ja nykymusiikkiin; esimerkiksi säveltäjä *Kalevi Aho*, *Magnus Lindberg* ja *Kajja Saariaho* sekä kapellimestarit *Okko Kamu*, *Susanna Mälkki* ja *Sakari Oramo*.

Maria Kalaniemi on muusikon työn ohella tehnyt pitkän uran pedagogina.

KUVA: PENTTI HOKKANEN

Jukka Kuoppamäki palkittiin

Vuosittain jaettavan *Juha Vainio* -palkinnon sai nyt **Jukka Kuoppamäki**, joka on vaikuttanut suomalaisen populaarimusiikin kentällä yli puolen vuosikymmenen ajan. Kuoppamäen tunnetuimpia kappaleita ovat *Sininen ja valkoinen*, *Anna mulle tähtiä* ja *Satulinna*.

Palkinnon myöntää kotkalaisen sanoittaja *Juha Vainion* nimeä kantava, vuonna 1990 perustettu rahasto, jota hallinnoivat Kotkan kaupunki sekä Suomen Musiikintekijät ry.

KUVA: HANS ANDERSSON

Kuka puolustaa musiikkia?

Gramexin ja Teoston järjestämässä poliittikopaneelissa Musiikki & Mediassa Tampereella keskustellaan perjantaina 5.10. teemasta Kuka puolustaa musiikkia. Paneelin vetää **Baba Lybeck**.

Keskustelemassa muun muassa kansanedustajat **Mikko Alatalo** (kesk.), **Ville Skinnari** (sd.), **Sofia Vikman** (kok.), **Olli-Poika Parviainen** (vihr.), **Sari Tanus** (kd.) ja **Kari Kulmala** (sin.).

MIKKO ALATALO

VILLE SKINNARI

SOFIA VIKMAN

OLLI-POIKA PARVIAINEN

SARI TANUS

KARI KULMALA

SOFIA VIKMANIN KUVA: SALLA PENTTILÄ / EDUSKUNTA, MUUT KUVAT: KIMMO BRANDT / COMPIC / EDUSKUNTA.

Uutuuskirja kannustaa tyttöjä

Into Kustannus julkaisi *Bändin käsikirjan* musiikin tekemisestä ja bändissä soittamisesta kiinnostuneille tytöille, naisille ja muunsukupuolisille. Kirjan tekijöiden **Laura Haaranen**, **Hanna Kauppisen** ja **Aiju Salmisen** mukaan miesvaltaisen bändikulttuurin esikuvien puute voi tehdä aloittamisen vaikeaksi.

Kirjassa käsitellään bändikavereiden etsimistä, studiotyöskentelyä ja bänditoimintaan liittyvää ryhmädynamiikkaa. Siihen on haastateltu suomalaismuusikoiden lisäksi psykologian asiantuntijoita.

Hanna Kauppinen (vas.), Laura Haarala ja Aiju Salminen tekivät bändioppaan.

KUVA: INTO KUSTANNUS

KUVA: MARKKU LÄHDESMAKI

Lasse Enersen ehdolla

Säveltäjä **Lasse Enersen** on ehdokkaana Camille Awards (The European Film Composer Award) -palkinnon saajaksi musiikistaan elokuvaan *Tuntematon sotilas*. Eurooppalainen asiantuntijaraati valitsee Best Orchestral Score -sarjan voittajan kolmen ehdokkaan joukosta Kroatian Pulassa lokakuussa.

Muut ehdokkaat ovat *Paddington 2* -elokuvan säveltäjä **Dario Marianelli** (Britannia) ja **Ginge Anvik** (Norja) musiikistaan elokuvaan *Askeladden: I Dovregubbens hall*. Yhdysvalloissa asuva Ebersen on tehnyt elokuvien lisäksi musiikkia muun muassa mainoksiin, suomalaispoppareille ja tietokonepeleihin.

Solju kesän menestyjä

Solju-yhtyeen esikoisalbumi *Oöda Áigodat* viihtyi koko kesän sekä World Music Charts Europella että Transglobal World Music Chartilla. Kesäkuussa sijoitukset listoilla olivat korkeimmillaan (WMCE #13, TWMC #9).

Uuden musiikin kilpailussakin nähdyn, joikua ja modernia poppia yhdistävän yhtyeen muodostavat äiti ja tytär **Ulla Pirttijärvi** ja **Hildá Länsman**. Kesän aikana listoilla on nähty myös muita suomalaisartistteja.

Hilja Grönfors & Latso Džinta -yhtyeen *Katta Ame Aavaa?* nousi Transglobal World Music Chartilla heinäkuussa 40. sijalle ja elokuussa joukkoon liittyi huuliharppuyhtye Sväng (*Sväng Plays Tango* #35). Kevään alkajaisiksi Euroopan listalla piipahti myös Okra Playground (*Ääneni yli vesien* #7).

Ulla Pirttijärvi (vas.) ja Hildá Länsman yhdistävät saamen kielen uusiin äänimaisemiin.

KUVA: MARJA HELÄNDER

Tänä vuonna Womexissa esiintyvät muun muassa unkarilainen Edina Szirtes Mókus (oik.) ja eteläkorealainen Kim So Ra.

KUVA: SONG KWANG CHAN

KUVA: GÁBOR IMGY

Womex 2019 Tampereelle

Maailmanmusiikin jättitapahtuma Womex järjestetään lokakuussa 2019 Tampereella. Paikalle odotetaan 2 500 ammattilaista 90 maasta. Viiden päivän aikana kuullaan musiikkia seitsemältä lavalta ja 80 konferenssipuhujaa. Näytteilleasettajia odotetaan 700.

Tänä vuonna Womex pidetään Kanariansaarten Las Palmasissa.

KUVA: FULLSTEAM

Laulaja Vesta on myös Fullsteam artistteja.

Sony Live lopetti

Sony Music Finland lopetti elokuussa Sony Live -ohjelmatoimistonsa ja keikkamyynti siirtyi Fullsteam Agencylle. Rosteri ei siirtynyt sellaisenaan, vaan neuvotteluja on käyty artistikohtaisesti. Yhteistyön myötä Fullsteam-perhe jatkaa kasvuaan. Tällä hetkellä Fullsteam Agency edustaa noin sataa kotimaista artistia ja yhtyettä sekä tuo vuosittain Suomeen noin 200 ulkomaista esiintyjää.

Selvitys live-alan taloudesta

Keväällä 2018 perustettu musiikki-tapahtumien ja niiden järjestäjien yhteenliittymä LiveFIN sekä Music Finland teettivät kyselytutkimuksen suomalaisten tapahtumapaikkojen ja festivaalien taloudesta.

Suurimmilla kyselyyn vastanneilla tapahtumajärjestäjillä on lähes neljän miljoonan euron liikevaihto ja festivaalientäntä isot toimijat työllistävät osa-aikaisesti tai kausiluonteisesti suuren määrän alihankkijoita, työntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Kolmannes vastanneista tapahtumajärjestäjistä on hyvin pieniä, liikevaihdoltaan keskimäärin vain hiukan yli 50 000 euroa. Lisää selvityksessä kerättyjä avainlukuja löytyy kyselyn teettäjien verkkosivuilta. Kyselyyn vastasi 27 festivaalia ja 18 tapahtumapaikkaa maan eri puolilta.

Keikat kasvussa

Suomessa kuultiin viime vuonna 71 060 elävän musiikin keikkaa, laski Teosto. Edellisvuonna luku oli 62 511. Keikkapaikkojen kärjessä olivat laivat M/S Finlandia ja M/S Baltic Princess.

Maan pinnalla kolmen kärki oli Tavastia 493 keikalla, Helsingin Musiikkitalo (425) ja Tullikamari (411). Asukasluvuun suhteutettuna kärjessä olivat Lapin hiihtokeskusten kotipaikkakunnat perässään Kaus-tinen.

Tuomari Nurmio keikalla G Livelabissa.

KUVA: TOMMI TAPOLA

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

Luovien alojen tavoitteet julki

Kotimaisten luovien alojen yhteistyöelin Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY luovutti syyskuussa ensi vaalikauden hallitusohjelmatavoitteensa eduskunnan sivustysvaliokunnan jäsenille.

"Luovat alat ovat merkittävä työllisyyden, kasvun ja elämänlaadun lähde. Sekä niiden BKT-osuus että osuus työllisistä on 3,5 prosenttia peliala mukaan lukien", sanoi Lyhdyn edunvalvontajohtaja **Lauri Kaira**.

"Ehdotuksemme edistävät luovien alojen kasvua ja työllistämismahdollisuuksia."

Luovien alojen osuus BKT:sta on suurempi kuin esimerkiksi elektroniikkateollisuuden, paperiteollisuuden tai ravintola- ja majoitustoiminnan.

"Ohjelmassamme käsitellään kolmenlaisia asioita", kertoi Lyhdyn puheenjohtaja **Pekka Sipilä**. "Osa koskee oikeudenmukaista ja kannustavaa tekijänoikeuslainsäädäntöä, osa luovien alojen elinkeinotoiminnan ja kilpailukyvyyn edistämistä ja osa taitelijan ja tekijän toimeentulon turvaamista elämän eri tilanteissa."

"Pitemmän tähtäimen tavoitteiden rinnalla meillä on nyt kaksi erittäin ajankohtaista viestiä kansanedustajille", kertoi Kaira. "Korjatkaa hyvitysmaksun leikkauksen aiheuttama kahden miljoonan euron tulomenetys ensi vuoden budjetista sekä vedotkaa puolueidenne europarlamentaarikkoihin, jotta he kaikki äänestävät Value Gap -ongelman korjaamisen puolesta."

HALLITUSOHJELMA-TAVOITTEIDEN PÄÄASIAT OVAT:

- EU:ssa juuri nyt käsitellyssä olevan arvokuiluongelman korjaaminen
- yksityisen kopioinnin hyvitysmaksun leikkauksen peruminen
- tuotantokannustimien laajentaminen musiikki- ja kirja-aloille
- elokuvasäätien tukivarojen nostaminen pohjoismaiselle tasolle
- taiteilijoiden sosiaali- ja eläketurvan kehittäminen
- piratismien torjumisen tehostaminen
- alennettu alv-kanta kulttuurisille sisällöille
- oikeus saada halutessaan esiintymispalkkiot arvonlisäverollisina
- Ylen tulee edistää kotimaisten sisältöjen käyttöä ja panostaa kotimaisuuteen, hakematta säästöjä esimerkiksi tekijänoikeusvapaista sisällöistä käytännöllä
- Uuden palkka.fi -tyyppisen palveluportaalin kehittäminen helpottamaan itsensä työllistäjien useiden erilaisten tulotyyppien ja niihin liittyvien maksuvelvoitteiden hoitamista.

Luovien alojen hallitusohjelmatavoitteet eduskunnan sivustysvaliokunnalle luovuttivat (vas.) Lyhty-valtuuskunnan puheenjohtaja Anna-Liisa Haavikko, Lyhdyn edunvalvontajohtaja Lauri Kaira, Lyhdyn puheenjohtaja Pekka Sipilä sekä Kopioiston toimitusjohtaja Valtteri Niiranen. Tavoitteet otti vastaan sivustysvaliokunnan puheenjohtaja Tuomo Puumala (oik.).

MUUSIKKO JA MUSIIKKITUOTTAJA

Liity heti MyGramex-palveluportaalin käyttäjäksi

Gramexin asiakaspalvelu siirtyy digiaikaan, rekisteröidy palveluun jo tänään.

Oletko jo rekisteröitynyt uuteen MyGramex-asiakaspalveluportaaliin? Ellet ole, tee se heti. Tarvitset MyGramex-portaalia mm. tilitystiedotteiden katsomiseen. Entisen tilityskirjeen sijaan saat sähköpostin, jossa on linkki palveluportaaliin.

MyGramex-portaalissa voit mm. tehdä pankkitilin muutokset sekä tarkistaa Gramexille ilmoitetut äänitteet ja veroprosenttisi. Korvauksia saaneet näkevät sieltä, missä päin Suomea radiot ovat biisejä soittaneet. Koska palvelu on uusi, vanhatkin asiakkaamme tarvitsevat uudet käyttäjätunnukset. Kun menet portaaliin ensimmäisen kerran, rekisteröidyt siis uutena käyttäjänä. Tee silloin näin:

- 1 Klikkaa ensin www.gramex.fi-sivun yläpalkissa MyGramex-portaali-linkkiä.
- 2 Klikkaa portaalin etusivulla sanaa "REKISTERÖIDY", joka avaa Sinulle lomakkeen täytettäväksi.
- 3 Täytä lomake, jossa saat keksiä itsellesi myös uudet käyttäjätunnukset.
- 4 Lopuksi klikkaa lomakesivun alalaidassa "REKISTERÖIDY".
- 5 Rekisteröitymisen jälkeen saat sähköpostiisi vahvistuslinkin, joka Sinun tulee vahvistaa.

Tämän jälkeen toimisto käsittelee rekisteröitymisen. Pääset käyttämään palvelua kahden työpäivän kuluessa siitä, kun vastasit vahvistusviestiin. Jos on kysyttävää, asiakaspalvelu auttaa toimistoikaan numerossa (09) 4282 7488.

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia. Teksti: Tommi Saarela

Langatonta vapautta

BOSSIN WL-20 tarjoaa mutkattoman vaihtoehdon kitaran, basson ja muiden sähkösoittimien yleistyvään langattomaan esityskäyttöön.

Valmistajan mukaan langattomuuden hidasteet – monimutkainen käyttöönotto, soundin muuttuminen radiotaajuuksilla sekä suurikoiset laitteet – pystytään ohittamaan Bossin uutuuden avulla.

WL-tuoteperhe vapauttaa soittajan kaapelista, mistä on etua paitsi keikalla myös sound-checkissä, kun omaa soundia on vaivatonta käydä tarkkailemassa salin puolella.

WL-sarjan laite otetaan käyttöön telakoimalla lähetin ja vastaanotin yhteen, jolloin niistä muodostuu langaton pari parhaalla käytettävissä olevalla taajuudella.

Pieni lähetin kytetään instrumenttiin ja vastaanotin vahvistimen (tai pedaalin) tulopakettiin, ja nämä muodostavat virtuaalisen 15-metrinen piuhan, jonka toimivuuden takaa näköyhteys laiteparin kesken.

Tuoteperheen kolmesta versiosta WL-20 -perusmalli simuloi soinniltaan kolmimetristä kitarakaapelia tuottamalla kapasitatiivisen

Pro Tools 2018.

Äänenkäsittelyn työkalupakki

JULKAISUVUOTENSA mukaan nimetty **Pro Tools 2018** lisää arvostettuun audiotyöasemaympäristöön ominaisuuksia, jotka antavat lisäpöytäniin musiikintekijän kuin ääniammattilaistenkin luovuuteen ja työrytmiin.

Pro Tools 2018 esittelee pari uutta konseptia. Niistä ensimmäinen liittyy käyttäjän ja työvälineiden omistussuhteeseen, joka on nyt puntarointia kahden vaihtoehdon – perinteisen pysyvän lisenssin ostamisen tai määräaikaisen käyttölisenssin – välillä.

Toinen konseptimuutos liittyy usb-väylään liitettävään iLok-avaimeen. Pro Tools ja Avidin pluginliittännäiset tukevat nyt iLok Cloudia, joten nettiyhteydessä olevaa ohjelmistoa voi käyttää ilman usb-avainta.

Muita kärkiuudistuksia ovat Track Presetit, joiden avulla uusien projektien raidoille voi lennosta

tuoda aiempia suosikkiefektiketjujaan tai virtuaalistrumenttejaan asetuksineen ja soundineen. Odotettu parannus on myös Retrospective midi eli jälkikäteinen miditallennus, joka pitää sofiten kuuntelutilassa vaikka äänitysnappi ei päällä olisikaan. Raitaikkunan uutuus Target Playlist helpottaa kokoamaan eri ottojen parhaita paloja, kun taas miksausikkunassa kanavalohkot ovat saaneet selkeät värikoodaukset ja ekvalisoinnit näkyvät lohkoissa graafisina kuvaajina.

Projektien jakaminen on entistä helpompaa, kun auki olevan session voi yhdellä komennolla tallentaa ja avata uudelleen projektina verkkoyhteistyötä varten.

Ohjelmistoon kuuluu noin kuudenkymmenen tehoste- ja soitinplugarin peruspaketti. ●

Lisätietoja: www.avid.com

WL 20.

efektin, joka leikkaa sähkökitaran soundista diskanttia.

Ilman simulointiefektiiä toimiva WL-20L on tarkoitettu elektroakustisen kitaran tai sähköisen koskettimiston kumppaniksi.

WL-50 tarjoaa kolmantena vaihtoehtona langatonta vapautta pedaaliudalle. Siihen kuuluu kitarapedaalin olinen lähetintelakka, kaksi eri kaapelipituuksia simuloivaa efekti-vaihtoehtoa sekä virtasyöttö pedaaleille.

Lupavapaalla 2,4 GHz:n taajuusalueella toimivan WL-järjestelmän akut antavat enimmillään 12 tuntia soittoaikaa, ja lataaminen käy tavallisella usb-laturilla. ●

Lisätiedot: www.boss.info/fi

Läppärillä PA-settiin

PIENISTÄ sinisistä "ongelmanratkaisupurkeistaan" tunnettu australialainen ARX on lisännyt valikoimiinsa **Blue DI:n**, joka on suunniteltu digitaalisten Bluetooth-laitteiden liittämiseksi analogisiin ammattäänentoisto- ja äänitysjärjestelmiin.

Blue DI:n kaltaisten laitteiden tarve kasvaa samaa tahtia kun tietokoneet ja mobiililaitteet yleistyvät äänilähteinä kaikessa audiotyöskentelyssä.

Phantom-virralla tai ulkoisella virtalähteellä toimiva Blue DI sisältää Bluetooth-vastaanottimen lisäksi D/A-muuntimet ja balansoidut linjalähdöt. ●

Lisätiedot: www.arx.com/au

Blue DI.

JENNI VARTIAINEN

- Syntynyt 1983 Kuopiossa. • Laulaja, lauluntekijä ja muusikko.
- Musiikkipedagogi AMK. • Gimmel-yhtyeessä 2002–2004.
- Albumit: *Ihmisten edessä* (2007), *Seili* (2010), *Terra* (2013) ja *Monologi* (2018).
- Yhdeksän Emma-palkintoa.

”Kaikki itseilmaisuun lajit ovat inspiroivia.”

Musiikki on elämä

Jenni Vartiainen haluaa laulaa merkityksellisiä asioita.

Teksti HEIKKI JOKINEN Kuvat NANA SIMELIUS

Laulaminen, biisit ja musiikki ovat minulle pyhiä, **Jenni Vartiainen** sanoo. ”Pyhä on iso sana, mutta se kuvastaa asian kokonaisvaltaisuutta. Minulla on vastuu kuulijalle ja itselleni, että en käytä tätä välinettä väärin.”

”Minulla on aika tarkka kompassi mitä tehdä. Jos tuntuu, että on väärin, en tee. Jos laulaja ei anna mitään, parempi lopettaa.”

On luotettava omaan intuitioon ja artistiuteen, Vartiainen on urallaan opinut. ”Sitä ei tee kukaan muu. Silloin pysyy linjassa, musiikki energisoi ja on parantavaa eikä näivetä.”

Musiikki on ollut Kuopiossa kasvaneen Vartiaisen (s. 1983) elämässä varhaisesta lapuudesta asti. Klassisen pianon tunnit alkoivat viisivuotiaana.

Peruskoulun hän kävi musiikkiluokilla ja lukion Kuopion musiikkilukion tanssilinjalla. ”Vaikka vaihdoin tanssilinjalle, musiikki oli koko ajan läsnä.”

Kymmenvuotiaana alkoivat klassisen huilun tunnit ja koulun musiikki-luokilla Vartiainen soitti big bandissä pikkolo- ja poikkihuilua. Saksofonin sormituskin on hallussa. Kolmannelta luokalta lähtien Vartiainen lauloi koulun kuorossa.

”Ensirakkauteni ovat piano ja huilu, mutta olisin halunnut tosi paljon oppia basson ja rumpujen soittamisenkin.”

Omilla levyillään Jenni Vartiainen soittaa toisinaan huilua tai pianointroja tai säestää.

Musiikki ei ollut ainoa kiinnostuksen kohde. Vartiainen harrasti taitoluistelua 16-vuotiaaksi asti ja tanssilukiassa luonnollisesti tanssi oli tärkeää. ”Muksuna kirjoitin paljon runoja – kai siitä on ollut hyötyä laulujen tekstien tekemisessä.”

Laaja uteliaisuus taiteisiin on säilynyt. ”Kaikki mahdollinen kiinnostaa: kuvataide, teatteri, valokuvanäyttelyt. Kaikki itseilmaisuun lajit ovat inspiroivia.”

>>>

>>>

Alussa oli piano

”En koskaan identifioinut itseäni solistiksi.” Jos nuorena musiikkia olisi ajatellut ammatina, se olisi liittynyt pianoon.

Laulu tuli mukaan kuin varkain, Vartiainen sanoo. Hän oli lähdössä ulkomaille kun keväällä 2002 *Popstars*-kilvassa etsittiin nuoria naisia perustettavaan yhtyeeseen.

”Pelotti ilmoittautua mukaan, mutta uskalsin. Koska jos munaan itseni, olen kuitenkin kohta lähdössä ulkomaille.”

Toisin kävi. Jenni Vartiainen valittiin ja näin syntyi Gimmel-yhtye. Vuosina 2002–2004 toiminut yhtye menestyi hyvin, mutta lopetti kolmen albumin jälkeen.

”Laulaminen on isoin, ekstreemien ja kokonaisvaltaisin kokemus”, Jenni Vartiainen sanoo.

Gimmel kuitenkin johdatti Vartiaisen musiikkiin ammattina sekä laulamaan, ja laulun löytäminen oli myöhemmän uransa laulajana luoneelle Vartiaiselle käännekohta. Laulu vei hänet mennessään.

”Oli uskomaton ahaa-elämys kun laulaessa koko keho tuottaa ääntä. Olin jonkin isomman äärellä, laulu on maksimaalista itseilmaisua.”

”Väline on se ääni, mikä sinulle on annettu. Koneisto on se, jota minulla on valta ja vastuu tutkia. Tämä on opettanut puutteiden kestämistä ja niiden syleilyä. Teen asioita äänen ehdoilla, sitä mikä on keholle parasta.”

Laulaessa tunne on aina niin kiinteästi mukana, että se paljastaa missä mennään. ”Laulaminen on isoin, ekstreemien ja kokonaisvaltaisin kokemus.”

Urheilijana ja tanssijana Jenni Vartiainen oli kokenut kehollisuuden, ”laulu tuo siihen syvyyden ja spirituaalisuuden”. Laulu avasi koko pään, toi mukanaan kirjoittamisen ja kaiken muunkin.

Kaikki tapahtui nopeasti, Vartiainen sanoo. Teini-iän ajatukset urheilusta jäivät, kun hän 19-vuotiaana löysi oman asiansa ja kohdaluonsa.

”Ihanaa löytää asia, josta tietää, ettei halua eläissään tehdä muuta kuin tätä. Se on vienyt minut ihmeellisiin paikkoihin niin mielessäni kuin fyysisestikin.”

Ei pelkkä laulu

Ensimmäisen soolosinglensä *Tunnoton* Vartiainen julkaisi 2007. Samana vuonna ilmestyi toinen single *Ihmisten edessä*. Se menestyi hienosti, samoin sitä pian seurannut samaniminen albumi.

Vuonna 2010 julkaistu albumi *Seili* oli myyntimenestys ja keräsi hämmästyttävät seitsemän Emma-palkintoa. Menestys jatkui albumilla *Terra* (2013) ja uusin albumi *Monologi* julkaistiin syyskuussa 2018.

Levy-yhtiö Warner Music Finlandin mukaan Vartiaisen kolme ensimmäistä albumia myivät yli 400 000 kappaletta. Spotifysssä kuuntelukertoja on kertynyt yli 50 miljoonaa ja Youtubessa videot keräsivät yli 30 miljoonaa katselukertaa.

Yksi menestyksen tekijä on Vartiaisen tinkimätön asenne työhönsä. ”Kuulee usein sanottavan, ’että se on vain laulu’, mutta minulle se on enemmän. Ihmiset aistivat paljon. Vaikka olisi tosi hyvä biisi, mutta jotakin puuttuu, se ei tunnu missään. Ihmiset eivät lähde siihen mukaan.”

”Jos biisi ei ole oikein ja totta, se menee ohi.”

Häviävän pieniä hetkiä

Kasvava osa Jenni Vartiaisen lauluista on hänen omia sävellyksiään tai sanoituksiaan. Uudella *Monologi*-albumilla lähes kaikki tekstit ovat hänen omiaan.

Aiemmin hän on syöttänyt idean muille, nyt rohkaistunut tekemään enemmän itse. ”Lauluntekijän viitan sovittaminen harteille on ollut hidasta, koska tiimissä on ihmisiä, jotka ovat tehneet sitä kymmenen vuotta kauemmin.”

”Olen aina kirjoittanut, mutta pitänyt enemmän muiden teksteistä. Nautin myös yhdessä tekemisestä.”

Vartiaisen aiempien levyjen kappaleita tekemässä ovat olleet muun muassa **Jukka Immonen, Mariska, Paula Vesala** ja **Teemu Brunila** sekä uusimmalla levyllä **Jurek**. ”Lauluni ovat todella henkilökohtaisia, siksi on tärkeää, että muut tuntevat minut ja musiikki tulee samasta lähteestä.”

Omia *Monologi*-levyn tekstejään Vartiainen kuvaa häviäväksi pieniksi hetkiksi. ”Niissä ei ole ulospäin niin näkyvästi tapahtumia, en maalaa isoa kuvaa.”

Muiden lauluja hän ei pysty laulamaan, ellei niissä ole jotakin, joka puhuttelee häntä. Kun Teemu Brunila tarjosi Vartiaiselle säveltämänsä ja sanoittamaansa kappaletta *Ihmisten edessä*, hän oli liikuttunut ja piti kunniana saada esittää laulu. ”Halusin herättää sen henkiin.”

”Laulamiseni lähtee syvästä rakkaudesta ja innostuksesta. Aion laulaa merkityksellisiä asioita.”

Laulajan arki ja glamour

Musiikon työn ohella Jenni Vartiainen hankki musiikkipedagogin tutkinnon ammattikorkeakoulu Metropolista vuonna 2012.

”Olin niin innoissani: kehitän itseäni ja asia on rakas, mutta hiukan irti työstä.”

Opinnot olivat kattavia. Mukana mahtui vaikkapa pop/jazz-laulutekniikkaa, kuoronjohtamista, opettamista, kehon rakennetta ja äänenkäyttöä.

Mongoliaista kurkkulauluakin opeteltiin – josta opista voi pienellä mielikuvituksella kuulla aavistuksen *Suru on kunniavieras* -kappaleen alussa.

Opintojen sivusoittimena oli vanha rakkautta piano. Sillä opeteltiin säestystä eri tyyliä.

”Kun katson vanhoja kalentereitani ihmettelen, miten koskaan selvisin tästä ajasta”, Vartiainen muistelee opintojen ja läpimurto-vaiheessa olleen uran yhteensovittamisen paineita.

Aika opetti sen, kuinka suomalaisen musiikkitahteyden arki ja glamour kulkevat käsi kädessä. ”Lauantaina olin Emma-gaalassa, jossa sain seitsemän Emma *Seili*-albumista, maanantaina aamulla koulussa **Pessi Levannon** sovitustunnilla. Elin kaksoiselämää, se oli tosi siistiä.”

Opinnoista on monen muun hyödyn lisäksi käytännöllistäkin iloa. ”Minulla ei ole ääni lähti -tilanteita. Laulamalla ääneni ei lähde, se hyöty on opinnoista.”

Elämä muuttuu, laulutkin

Uudella *Monologi*-levyllä on eri kertoja kuin aiemmilla, Jenni Vartiainen määrittelee. ”Aikaisemmin olen julistanut sanomaani vuorenrinteeltä, nyt laskeudun arkeen, kaupunkiin ja kahvipöytäkeskusteluihin. Peilinä ovat ihmissuhteet.”

Vartiainen on konseptoinut albumin *Sad Disco* -lajiin. ”Irtautuminen toisesta on levyn kantava tema.”

Monologin tarinat sijoittuvat viiden vuoden ajalle. ”Biisit ovat olleet valmiina jo kauan, mikä on harvinainen tilanne.”

Vaikka Vartiainen näkee levyn olevan erilainen kuin aiemmat, hän ei koe muutoshakuisuutta vanhaan tai ole saanut ”allöreaktiota”.

”Elämä muuttuu, minä muutun. Tämä on nyt, tämä hetki.”

Jenni Vartiainen nauttii levykokonaisuuden tekemisestä, ja myynnin sekä kuuntelun perusteella arvioituna kuulijatkin.

”Jos löytyy levy, jossa on tarina, teema ja tunnelma, sitä on ihana kuunnella. Joku on ajatellut kaaren puolestani.”

Terra-albumin rundi kesti kaksi vuotta ja parisataa keikkaa. ”Sen jälkeen meni vuosi miettiessä mistä löytyy punainen lanka, mitä on sydämellä ja mitä haluaa sanoa. Tulee tunne, että kaikki on sanottu.”

”Jos biisi ei ole oikein ja totta, se menee ohi.”

”Nyt tuntee riemua, kun löytää taas innon asioita kohtaan.”

Levyn nimi *Monologi* viittaa siihen, että tarinoilla on aina kaksi puolta. Levy toteaa yhden tarinan ja kertomuksen.

Siksi levyllä ei fiitata, sillä ei ole vierailijoita. ”En ole fiitailut, siksi osallistuminen *Vain elämää* -sarjaan oli hauskaa.”

Poikkeus vahvistaa säännön: **Vesku Loiri**. ”Minulla oli iso haave esiintyä hänen kanssaan ja mietin uskallanko kysyä.” Vartiainen uskalsi ja Loiri tuli mukaan hänen *Seili*-kierueensa päätöskeikalle Kansallisteatteriin vuonna 2011.

”Koimme lavalla taianomaisen hetken ja kävimme myöhemmin studiossakin. ”Niin juurevaa ja ilmaisuvoimasta ihmistä tapaa harvoin. Hänellä on valtava, lempeä ja huumoava kehä ympärillään.”

Suunnitelmat loppuvat marraskuuhun

Monologi-levyn keikkakiertue alkoi syyskuussa ja päättyi 16. marraskuuta Hartwall-areenan konserttiin. ”Siihen loppuvat kaikki suunnitelmat.”

”Minulla on haaveita ja unelmia, mutta nyt päiväni ovat niin täynnä, että en osaa ajatella pidemmälle. Minulla ei ole viisivuotissuunnitelmaa.”

”Olen aina ollut kova tyttö suunnittelemaan, mutta muuttunut matkan varrella hyvällä tavalla.”

”En suunnitellut koskaan, että minusta tulee levylaulaja, mutta se on parasta, mitä minulle on tapahtunut. Jos on vain yksi porkkana, aistit surkastuvat eikä näe muuta. Silloin juoksee vain sen porkkanan perässä ja voi harmittaa, että unohti elää.” >>>

Uudella *Monologi*-levyllä on eri kertoja kuin aiemmilla, Jenni Vartiainen määrittelee.

>>>

Kiivaimpien vuosien 100–150 keikan tahti on hiljentynyt, viime vuonna niitä kertyi noin 70. Pois on jäänyt lähinnä yökerho-keikkoja, isommissa saleissa esiintymisiä taas on entistä enemmän.

”Meiltä Suomesta puuttuvat 3 000 hengen paikat, niissä olisi mahdollista tehdä iso visualisointi”, Vartiainen sanoo ja muistuttaa samalla, että tempot eivät keikkaa tee, mutta ovat kiva lisä.

”Olen aina halunnut satsata valoihin, ne ovat iso asia. Voin puhua valomiehen kanssa jo helmikuussa jos keikka on marraskuussa.”

Hartwall-areenalle Vartiainen lupaa marraskuun 16. päiväksi hienon shown, jossa mennään täysillä. ”Väliaikaa ei ole ja kokonaisuus on pitkä kaari, jonka olen voinut kapellimestaroida itse.”

”Konsertti on unelmien täyttymys ja nälkä kasvaa syödessä. Oman bändin lisäksi mukaan tulee ekstraa ja yllätyksiä.”

Vuonna 2012 Vartiainen esiintyi yhdessä sinfoniaorkesterin kanssa Emma-gaalan yhteydessä. ”Se oli niin siisti ilta, että se pitää tehdä joskus uudelleen.”

”Vaikka teen pop-musiikkia, näkee että käsi ojentuu klassisen puolelta, jotakin voisi tehdä yhdessä. Klaristaustani kuuluu musiikissani, se on minun mausteeni.”

Keikka ikuistaa hetken

Millainen sitten on hyvä keikka? ”Kun ihmiset ottavat vastaan sen, mitä lavalta tulee. Yhteinen hetki, joka ikuistaa sen ohimenevän hetken.”

Keikalla ei tarvitse olla sirkusta, pitää luottaa siihen, että ääni tekee tehtävänsä. ”Olimme tunteen äärellä, jaoimme jotakin. Pääsimme kiinni johonkin, joka ei ole arkea.” ”Eskapistisia, happirikkaita hetkiä. Spontaanuutta ja yllättävää. Kunhan olemme läsnä, paikalla ei ole väliä.”

Jenni Vartiaisella on kokemusta viidestä 25 000 ihmiseen ulottuvista yleisöistä.

Yksityistilaisuudetkin ovat hienoja, niissä hän on yksin kitaran kanssa. Keikka onnistuu kun ”tekee asiat juurevasti, on läsnä hetkessä”.

Englanniksi laulaminen ei ole vetänyt Vartiasta puoleensa. ”Kestää kauan, että luo tavan tehdä suomeksi. Haluan tutkia sitä vielä enemmän. Suomi on tunnekieleni, se on luontevaa.”

”Opiskeluaikoina lauloin muillakin kielillä. Kun kieli vaihtuu, äänenkäyttökini muuttuu.”

Asia olisi eri jos asuisi ulkomailla ja osaisi kielen kuin natiivi, Vartiainen pohtii. ”Kun alan nähdä uneni englanniksi, ehkä vaihdan kielen.”

Kukaan ei voi viedä musiikkia

Mitä musiikki on Jenni Vartiaille? ”Ensimäinen sana, joka tulee mieleen on elämä, toinen kaikki. Hermosto kertoo sen automaattisesti, tuntuu lämmin läikähdyks.”

”Jos tämä olisi animaatio, sydämeistäni nousisi valopatsas”, Vartiainen sanoo ja piirtää patsaan kädellään ilmaan.

”Minun ja musiikin väliin ei voi tulla mitään.”

”Musiikki on pyhää ja arvokasta. Se on merkittävin itsetutkiskelun ja kommunikaation muoto.”

”Se on samaan aikaan jaettava ja jakamaton. Minun ja musiikin väliin ei voi tulla mitään. Kukaan ei voi viedä sitä minulta, vaikka olisin katusoittaja.”

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita. Teksti: Tommi Saarela

iRig Keys I/O 25.

Kosketinasema keikkamatkalle

IK MULTIMEDIA on julkaissut mobiiliin nykymusiikon tarpeisiin suunnitellun matkavyöaseman nimeltään **iRig Keys I/O 25**. Sisäänrakennetun Lightning-väylänsä myötä soitin sopii käytettäväksi Applen iPadin ja iPhoneen kanssa, pöytätietokoneiden ja läppäreiden lisäksi.

Koskettimiston ja audiokortin samoissa kuorissa sisältävä iRig Keys I/O 25 on rakennettu yhteensopivaksi Logic Pro ja GarageBand -musiikki-ohjelmistojen kanssa. Se tukee myös Applen esitustarkoituksiin suunnittelemaa MainStage-soundikirjastoa, esimerkiksi ohjaimen kahdeksaa rumpupainiketta voidaan käyttää MainStagen scenevaihtonäppäiminä.

Valmistajan mukaan iRig Keys I/O 25 on ainoa ”ammattitason audioliitynnällä” varustettu mobiili kosketinohjain, mikä tekee siitä varteenotettavan matkakumppanin muusikolle esimerkiksi keikkabussiin ja hotellihuoneisiin.

Alle 400 euroa maksava soitin sisältää balansoidut stereo- ja kuulokelähdöt sekä combo-liittimen instrumentti- ja mikrofonituloa varten.

Lisätiedot: ikmultimedia.com

Neusonic.

Klassikkoja kohtuuhintaan

NEUSONIC on yli satavuotiaan Ludwig-soitin-tehtaan kädenojennus rumpaleille, jotka haaveilevat aidosta amerikkalaisvalmisteisesta klassikko-setistä, mutta budjetti ei ole antanut haaveille myöten.

Toisaalta **Neusonic** soveltuu laadukkaaksi kakkossetiksi ahkerasti esiintyvälle ammattirumpalille, jolla budjetti riittää, mutta jonka mielestä treenikämpille pystytetty high end -ykkösrummusto on liian arvokas otettavaksi pistokeikoille kolhiintumaan.

Neusonicit tehdään kustannustehokkaasti samalla Ludwigin tehtaalla, jossa firman kustomoidutkin rummukset tuotetaan. Yksi eroavuus löytyy runkorakenteesta, joka on Neusonicissa hybridi: kolme päällimmäistä kerrosta ovat vaahteraa, kolme sisimmäistä kirsikkapuuta.

Koko- ja pinnoitevaihtoehtoja rajoittamalla on pystytty tinkimään valmistuskuluissa niin, että laatu pysyy korkealla eikä valmistusprosessia ole tarvinnut siirtää Kaukoitään.

Neusonicit myydään bassorummun, etuomin ja lattiatomin runkopaketteina, joiden koot ovat 22” x 16”, 12” x 8” ja 16” x 16”, tai vaihtoehtoisesti 20” x 14”, 12” x 8” ja 14” x 14”. Etuomin molemmille puoleille voi tarvittaessa hankkia erikseen 10- ja 13-tuumaiset tomit.

Pinnoitteita on neljä: luonnonvärinen Sugar Maple ja retrohenkisen Skyline Bluen lisäksi Aspen White ja Black Cortex. Virityspesät ovat Ludwig Mini Classic -mallia.

Runkopakettien hinta on vajaat 1 400 euroa.

Lisätiedot: www.ludwig-drums.com

Casino.

Orkesterikitara uudistui

TENNESSEEN Nashvillissa pääkonttoriaan pitävän Epiphonen puoliakustinen **Casino** on ollut yhtiön myyntimenestyksiä ja rock-kitaran klassikoita jo 1960-luvun alusta saakka.

Viimeistään kuusikymmenluvun puolivälissä Beatlesin menestyksekkäällä Amerikan kiertueella maailmanmaineeseen nousseesta kitaramallista on nyt reilut 50 vuotta myöhemmin esitelty uusi versio, joka tarjoilee klassikon uusilla pintaväreillä ja varustettuna kahdella yksikelaisella Dogear P-90T Classic -mikrofonilla.

F-aukoilla varustetun orkesterikitaran ohut, onttokoppa on valmistettu laminoidusta vaahterasta ja kaula on mahonkinen. Pintavaihtoehdot ovat Natural, Vintage Sunburst, Cherry, Turquoise ja Metallic Gold.

Soittimesta on saatavilla myös pienemmällä kopalla varustettu Casino Coupe -malli, joka on tarjolla samoina väreinä, viimeksi mainittua kulta-pintaista lukuun ottamatta.

Uutuusmallien hinta sijoittuu 650 euron tuntumaan.

Lisätiedot: www.epiphone.com

EU luo umpeen arvokuilua

Euroopan parlamentti hyväksyi tekijänoikeusdirektiivin, mutta Google jatkaa kamppailua

Teksti LAURI KAIRA

The Times, Daily Mail ja Helsingin Sanomat ovat raportoineet tiedoista, joiden mukaan Google käytti miljoonia dollareita kaataakseen EU:n tekijänoikeusdirektiivin.

Euroopan parlamentti hyväksyi direktiivin, mutta alalla tiedetään, että Google jatkaa taistelua.

”Aivan varmasti”, vahvistaa Musiikki- ja elokuvateollisuuden neuvoston johtaja **Antti Kotilainen**.

”Sille tässä kyse on erittäin merkittävästä taloudellisesta edusta, jonka se saa hyödyntäen nykyisen vanhentuneen lainsäädännön turvin.”

”Siksi on erityisen tärkeää, että koko luova ala jatkaa myös omaa vaikuttamistyötään”, Kotilainen korostaa.

Direktiivi ei ole vielä valmis vaan se muotoutuu lopullisesti EU:n parlamentin, neuvoston ja komission yhteisissä kolmikanta-neuvotteluissa, niin sanotussa trilogissa.

Kyse sadoista miljoonista

Googllella on syynsä aktiivisuuteen. Jos direktiivi tulee voimaan, Googlen omistama Youtube menettäisi yhden tärkeimmistä kilpailueduistaan Spotifyn kaltaisia sisältöpalveluja vastaan: jatkossa sekin joutuisi sopimaan sisällöstä.

Nykyisin kilpailutilanne ei ole reilu. Spotifyn tyyppiset sisältöpalvelut maksavat käyttämästään sisällöstä, mutta Googlen tyyppinen alustapalvelu saa levittää ammattilaisten tekemää musiikkia ja tv-sarjoja lupaa kysymättä.

Jatkossa se ei enää voisi piiloutua biisin palveluun nostaneen kuluttajan selän taakse. Sen pitäisi sopia ja maksaa levittämistään kaupallisista sisällöistä kuten Spotify ja Netflix.

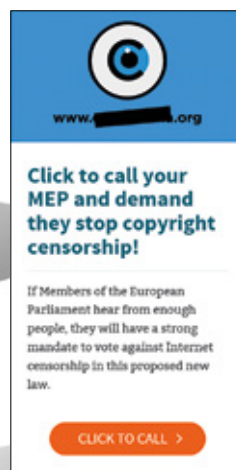
Silloin tekijöilläkin olisi mahdollisuus vaikuttaa siihen, ovatko heidän sisältönsä tarjolla Youtubessa. Nykyisin tätä ei juurikaan ole. Siksi diilit ovat tupanneet olemaan hyviä Youtubelle. Jos levy-yhtiö ja artisti tietävät, että palvelu jakaa biisiä joka tapauksessa, pari pennostakin on parempi kuin ei mitään.

Reilu peli markkinoille

”Direktiivissä on kyse tiettyjen, tarkkaan määriteltyjen alustojen tekijänoikeudellisen vastuun tarkentamisesta”, sanoo Kotilainen.

”On välttämätöntä, että digitaalisille markkinoille palautetaan tasapaino, jossa osa-

The Times -lehden mukaan Google myöntää rahoittaneensa EU-parlamenttia lobannutta kanadalaisista OpenMediaa. Oikealla sen lobbauspuhelupalvelun esittely.

KUVAT: COSMIN CONSTANTIN SAVA / DREAMSTIME

PUOLESTA JA VASTAAN

EUROOPAN PARLAMENTTI hyväksyi 12.9. **Axel Vossin** (Euroopan kansanpuolue EPP) kompromissiesityksen tekijänoikeusdirektiivistä. Sen puolesta äänesti 438 ja vastaan 226 meppiä. 39 äänesti tyhjää.

Direktiivin puolesta äänestivät **Anneli Jäätteenmäki** (kesk.), **Elsi Katainen** (kesk.), **Miia Pietikäinen** (sd.), **Merja Kyllönen** (vas.), **Petri Sarvamaa** (kok.), **Mirja Vehkaperä** (kesk.) ja **Henna Virkkunen** (kok.).

Vastaan äänestivät **Jussi Halla-aho** (ps.), **Heidi Hautala** (vihr.), **Liisa Jaakonsaari** (sd.), **Pirkko Ruohonen-Lerner** (ps.) ja **Nils Torvalds** (rkp).

Poissa äänestyksestä oli **Sirpa Pietikäinen** (kok.).

joilla päättäjiä voi pommittaa viesteillä, puheluilla ja muilla yhteydenotoilla. Kun aina on monia mielipiteitä, tämä vie ”oikeat mielipiteet” päättäjien korviin.

On kuitenkin syytä korostaa, että yhteyden ottaminen päättäjiin ja kansalaistoiminnan tukeminen on laillista.

Silti masinointityökalut voivat vääristää päättäjien mielikuvaa siitä, mitä ”suuri yleisö” ajattelee. Jos meppi saa tuhansia meilejä ja puheluja, hän helposti kuvittelee, että kansalaismielipide on it-jättien puolella.

puolet voivat neuvotella asianmukaisen sopimuksen ja korvaustason tilanteessa, missä on olemassa taho, joka haluaa ostaa sisältöä ja taho, joka haluaa sitä myydä”, sanoo Kotilainen. ”Nykyisin näin ei ole, ja siitä johtuen oikeudenhaltijoiden korvaustaso palveluista on erittäin heikko.”

Masinointia Amerikan malliin

Googlea on kritisoitu poikkeuksellisista lobbaustavoista. Yhtiön väitetään rahoittavan omia intressejään palvelevaa kansalaistoimintaa.

The Timesin mukaan Google rahoittaa muun muassa OpenMedia-lobbaussivustoa, joka kehottaa kansalaisia soittamaan mepeille, kertoo mitä näille kannattaa sanoa ja tarjoaa soittamisen avuksi automaattisen puhelinkeskuspalvelun.

Google myöntää Timesin jutussa rahoituksen, muttei paljasta summia ja sanoo kunnioittavansa OpenMedian toimituksellista ja järjestöllistä riippumattomuutta.

Automaattinen puhelinkeskus

OpenMedian sivulla on oma osasto tekijänoikeusdirektiivi-vaikuttamiselle. Kansisivun ”Message meps” -linkin kautta oli helppo lähettää sähköisiä viestejä.

Sivuilla oli myös ”Click to call” -palvelu. Se toimii digitaalisena puhelinkeskusena, joka yhdellä klikkauksella soittaa valitun maan mepille ja yhdistää puhelun sivuston käyttäjän kännykkään.

Puhelun päätyttyä keskus lupaa soittaa automaattisesti seuraavalle mepille. ”When you finish calling one MEP, the tool will automatically patch you through to the next one”, sivusto selventää.

”Call now” -soitonappulan vieressä on tarkat ohjeet siitä, mitä pitää sanoa. Siinä lanseerataan myös viritetyt termit linkkivero, sisällönsuodatus ja nettisensuuri.

Demokratian hakkerointia?

Musiikkoaktivisti **David Lowery** syyttää Googlea demokratian hakkeroinnista, koska se auttaa rahoittamaan digitaalisia työkaluja,

MITÄ ARVOKUILUPYKÄLÄ MUUTTAISI?

DIREKTIIVILLÄ KORJATAAN arvokuilu-ongelmaa eli sitä, että eräät alustapalvelut saavat hyödyntää muun muassa musiikkia liiketoiminnassaan ilmaiseksi.

Alustapalvelut antavat käyttäjiensä ”upata” eli uploadata toisten biisejä ja tv-sarjan jaksoja palveluun. Se saa näin kaupallista sisältöä, joka auttaa sitä ansaitsemaan mainostuloja.

Tämän mahdollistaa Safe Harbour -suoja. Se keventää nettimaailman passiivisten ja teknisten toimijoiden vastuuta sisällöstä, jota netin käyttäjät netissä levittävät.

Direktiivin 13 artikla rajaa nyt tarkemmin, millainen verkkopalvelu saa tätä suojaa. Rajanveto pohjaa siihen, että suoja on tarkoitettu vain passiivisille toimijoille. Artikla sisältää monta tiukkaa ehtoa.

Se koskee vain (1) voittoa tavoittelevia kaupallisia palveluja, (2) jotka jakavat käyttäjien sinne tuomaa sisältöä, johon näillä ei ole oikeuksia ja (3) jotka aktiivisesti voittoa tavoitellen optimoivat ja promotoivat jakamaansa sisältöä esimerkiksi ehdottelemalla suosittuja biisejä ja (4) jos palvelun omistaa yritys, sen pitää olla hyvin suuri, puhutaan 250 työnteki-

Reilu palkka

Parlamentin äänestyksen jälkeen esittelijä **Axel Voss** (Euroopan kansanpuolue EPP, Saksa) totesi olevansa ”erittäin tyytyväinen, että internetjättien voimakkaasta lobbauskampanjasta huolimatta suurin osa parlamentista tukee nyt periaatetta reilusta palkasta Euroopan luovalle sektorille”.

”Olen varma myös siitä, että muutamana vuoden kuluttua internet on yhtä vapaa kuin nytkin ja artistit ja toimittajat saavat reilumman osan heidän töillään saavutetuista tuotoista. Silloin mietimme, mistä tässä kaikessa metelissä oli kyse”, sanoi Voss.

Tarkat rajat

Direktiiviin tehtiin merkittäviä lisärajuuksia käsittelyn aikana.

Direktiivin artikla 13 koskee enää vain voittoa tavoittelevia, kaupallisia palveluja, jotka aktiivisesti optimoivat ja promotoivat sisältöä esimerkiksi ehdottelemalla käyttäjälle sopivia biisejä.

Musiikki- ja elokuvateollisuuden muunkin myös ”sisällön filttäminen” eli ”ennakkosuodatus” hävisi esityksestä. Sisällön ”identifiointi”-sana ei enää esiinny tekstissä. Sen sijaan palvelut ja tekijät määrättiin etsimään yhteistyössä keinot, joilla lisensoimaton aineisto pysyy pois sivuilta varmistaen samalla, että tekijänoikeuden rajoitusten (mm. sitaattioikeuden) sallima aineisto sinne pääsee.

Tavoitteena on, että alustapalvelut hankivat lisenssit jakelemissaan kaupallisiin sisältöihin samaan tapaan kuin Spotify ja Netflix nykyisin. Samalla halutaan turvata, että tavalinen kansalainen pystyy helposti laittamaan sinne oman kissavideoonsa.

Tämä ei kuulosta kovinkaan vaikealta yhtälöltä. Esimerkiksi Spotify maksaa korvauksia sillä perusteella, että jälkikäteen katsotaan, minkä verran mitään biisiä kuunneltiin. On vaikea käsittää, miksei sama toimisi myös Youtuben kanssa. ●

Sillan- rakentaja

Lauri Porra jatkaa musiikin suurta kertomusta.

Teksti SISKOTUULIKKI TOIJONEN

Raskasta rokkia takovan Stratovarius-yhtyeen taiturillisena basistina, sooloartistina ja säveltäjänä tunnetun Lauri Porran kanssa on kiinnostavaa keskustella. Komean hiuspehkon alta paljastuu sivistynyt, yhteiskunnallisesti valveutunut, filosofisesti asioita pohdiskeleva herkkävireinen muusikko. Hän korostaa, että sivistyksen vaaliminen on tärkeää ihmisyyden säilyttämisessä ja kulttuurin kehityksessä hyvään ja kiinnostavaan suuntaan.

Stratovariuksen menestystarina on tuttu ja huikea. Sen levyjä on myyty maailmanlaajuisesti 2,5 miljoonaa kappaletta ja bändi on esiintynyt yli 60 maassa. Yhtyeen hienostunut nimi on napattu Fender Stratocaster -kitarasta ja itsestään Stradivarius-viulusta.

Viime aikoina Porra (s. 1977) on profiloitunut säveltäjänä. ”Musiikillinen identiteettini on itselleni täysin selkeä.”

Sävellän ja soitan tuottaakseni kuulijoille ja itsellenikin monipuolisia kokemuksia.

Tämä on motiivini yhtä hyvin sinfoniaorkesterin kuin rockbändin suhteen.”

”Toivon tiettenkin, että nuo kokemukset olisivat positiivisia ja saisivat kuulijoissa aikaan jonkin reaktion. Se voi olla syvän emotionaalinen, älyllinen tai meditatiivisen puhdistava. Musiikin kokeminen on myös itsetutkistelua, jonka välityksellä voi kokea miltei katharsiksen, virkistyä ja puhdistautua.”

Hän painottaa, että musiikin ei kuitenkaan itsetarkoituksellisesti tarvitse sisältää mitään sen kummempaa, se voi olla vain osana arkea. Musiikki ja sen merkitykset ovat aina kuulijan pääteltävissä.

Musiikin historian merkitys

Lauri Porra on koko uransa ajan halunnut toimia sillanrakentajana klassisen ja kevyen musiikin välillä.

”Tämä on credoni edelleenkin, joskin nykyään kiistat musiikin eri lajien välillä ovat aika lailla hälvenneet. Olen iloinen, että minun ei tarvitse enää kaiken aikaa todistella, että voin aivan suvereenisti operoida molemmilla

kentillä. Täytyy kuitenkin tuntea ja kunnioittaa molempia genrejä, jotta säveltäminen ja musisointi yhdessä sujuvat.”

Porra on kiinnostunut musiikinhistoriasta. ”Sen opiskelu on kuin puhumista. Mitä enemmän sanoja ja käsitteitä tuntee, sen helpompaa on käydä keskusteluja ja tulla ymmärretyksi.”

”On hyvä tuntea ne ilmiöt ja historialliset taustat, joista eri musiikinlajit ovat saaneet alkunsa. Kaikkia niitä ympäröivät omat rituaalinsa ja roolinsa, alkaen pukeutumisesta ja esityskonventioista. Minua kiinnostaa, miksi rokkia soitetaan niin valtavalla volyymillä, tai vaikkapa se, miksi klassisen musiikin parissa on niin paljon kaikkea vanhanaikaista hegemoniaa.”

Musiikillinen selibaatti

Soittamisen ohella Porra on aina säveltänyt. Kevyt ja taidemusiikki kohtaavat aidosti hänen teoksissaan. Lauri Porra Flyover Ensemble yhdistää kiinnostavasti ja omaperäisesti rockia, jazzia ja elokuvamusiikkia. >>>

LAURI PORRA

- Syntynyt Helsingissä vuonna 1977.
- Säveltäjä, basisti. • Julkaissut useita soololevyjä, säveltänyt musiikkia elokuva- ja tv-sarjoihin, soittanut lukuisilla levyillä studiomuusikkona. • Power metal -yhtye Stratovariuksen basisti vuodesta 2005.
- Puoliso kapellimestari Dalia Stasevska.

KUVA: JARMO KATILA

”Musiikillinen identiteettini on itselleni täysin selkeä.”

>>>

”Aleksi Mäkelä pyysi minut ensimmäisen *Vares*-elokuvansa *Jäätynyt enkeli* tekijätiimiin. Se oli todella hienoa, opettavaista ja palkitsevaa.” Sen jälkeen soundtrack-töitä on tullut lisää.

Sinfonia Lahti esitti tammikuussa *Entropian*, Porran konserton sähköbassolle ja orkesterille jonka solistina hän itse taituroi. Konsertto on taltioitu albumillekin.

Porran suhde klassiseen musiikkiin on vahva ja mutkaton. ”Perheessäni kaikki soittivat. Rakennushallituksessa työskennellyt isäni ei ollut ammattimuusikko, mutta soitti jazzia, ja sisarenikin soitti. Äitini, joka on Kansallisoopperan orkesterin oboisti, harjoitteli päivittäin skaaloja.”

”Elin melkoisessa musiikillisessa selibatissa torjuen kaiken muun paitsi klassisen musiikin. Kaverien kysellessä pidinkö enemmän Kiss-yhtyeestä vai Dingosta, nostin nokkaani ja valitsin *Tšaikovskin*”, Porra kertoo huvittuneena.

Heavy-säveltäjä Wagner

Oman tiensä kulkija ei halunnut sulautua massaan. Kevyt musiikki ei yksinkertaisesti puhutellut häntä. Hän kuunteli vain klassista musiikkia, kunnes murrosiässä tarttui bassoon.

”Se oli käännteentekevää, innostuin intohimoisesti musiikin tekemisestä. Kiinnostuin heavystä, sen ekspressiivisestä ja kehollisesta äänenpaineesta osana identiteettiäni muodostumista. Löysin musiikin paljon rajattomampana ja vapaampana kuin mihin olin tottunut. Tämä ei kuitenkaan ollut isoukki **Jean Sibeliuksen**, eikä liioin muunkaan suvun murhaa.”

Porra löytää heavy- ja sinfoniamusiikista samankaltaisuutta. ”Nehän ovat musiikin lajeista kaikkein lähimpänä toisiaan. Niillä on sama kieli ja uskollisuus nuotteja kohtaan. Molemmissa on samantyyppisine teemoineen lähes yliampuvaa emotiohakuisuutta ja voimakkuuden vaihtelua. Ei tarvitse kuin ajatella **Wagneria** todetakseen tämän.”

Wagner oli raskaimman mahdollisen sarjan muusikko edustaen alkuperäistä heavyä, Porra täryyttää. Hän tähdentää, että niin heavystä kuin klassisessa musiikissa kunnioitetaan soitinten virtuoosista hallintaa, eikä juurikaan sallita improvisaatiota.

”Kumpikaan ei myöskään tyylillisesti tukeudu afroamerikkalaiseen rytmikkaan. Totta kai niissä on todella paljon eroavaisuuksia, eihän heavystä löydy sellaista hienoisyyttä, jota klassisessa musiikissa on. Ei ole sattumaa, että suomalaiset ovat menestyneet maailmalla juuri näiden musiikin lajien taitureina. Melkein kaikilla heavymusiikin osajilla on klassisen musiikin opintoja takanaan, ja useiden vanhemmat ovat klassisen musiikin edustajia.”

KUVA: JUSSI TERÖLA

Heavy- ja sinfoniamusiikki ovat musiikin lajeista kaikkein lähimpänä toisiaan, Lauri Porra sanoo.

Avarakatseinen Sibelius

Lauri Porran isoäiti on Sibeliuksen tyttäristä toiseksi nuorin, **Margareta Jalas**. Kerskailematon Porra ei suostu arvelemaan, josko hänen kuuluisa isoukkinsa Jean Sibelius olisi ylpeä tyttärentyttären pojastaan.

”Kun teen jotain Sibeliuksen liittyvää, soitan vaikkapa jonkun sovituksen hänen musiikistaan, mietin aina, että onkohan tämä nyt varmasti sallittua ja oikein. Jotkut haluavat väkisininkin kuulla musiikissani kaukua Sibeliuksen sävellyksistä, se heille suotakoon. En ole koskaan tietoisesti simuloinut hänen tyyliään, enempää kuin **Pekka Pohjolankaan**, johon minua usein verrataan. Mutta totta kai olen ylpeä, että minut mainitaan heidän kaltaistensa mestareiden joukossa.”

Porra muistuttaa, että Sibelius oli erittäin avarakatseinen musiikin suhteen. ”Tuskin

hän heavy metalliakaan vieroksuisi osana musiikin uudistumista. Hänhän kuunteli kiinnostuneena ainakin jazzia, ja oli ylipäättään kiinnostunut musiikin uusista ilmiöistä.”

Ei mikään ihmelapsi

Porra salasi pitkään sukulaisuutensa kansallissäveltäjämme. Nykyään hän suhtautuu asiaan luontevammin.

”On tietenkään äärimmäisen hienoa, että on syntynyt sukuun, jossa on aina arvostettu taidetta. Minua on pienestä pitäen viety konsertteihin ja laitettiin jo pienestä soittotunneille. Kaikki sukuuni liittyvät asiat näen positiivisina mahdollistajina. Kaiken kaikkiaan äitini viehättävien tarinoiden kautta minulle on muodostunut lämmin kuva musiikkia ja elämää väkevästi rakastaneesta isoisästäni ja **Aino Sibeliuksesta**.”

”Erityisesti klassisen musiikin piireissä ollaan kiinnostuneita sävellyksistäni Sibeliuksen kontekstissa. Ei kuitenkaan ole kovin miellyttävää, että musiikkiani verrataan hänen musiikkiinsa. Se on kohtuutonta, mutta kuulijat päättäkööt miten musiikkini kokevat”, Porra puuskahtaa.

Viisivuotiaana sellonsoiton aloittanut Porra ei ollut musiikin ihmelapsi. ”Opiskelin sellonsoittoa kymmenen vuotta ja olin aivan surkea, en osoittanut minkäänlaista lahjakkuutta. Olin laiska enkä lainkaan motivoitunut. Lankomiehenikin sanoi, että ei ole ikinä kuullut niin huonoa sellistia kuin minä.”

Kaikki muuttui, kun sello vaihtui teini-iässä bassokitaraan. Porra alkoi harjoitella jopa kymmenenkin tuntia päivässä – ja oppi soittamaan.

”Kun minun väitetään olevan lahjakas suvun perintönä, koen sen lähinnä loukkaavana. Muistan elävästi sen, kuinka huono olin aivan kaikessa, musiikissakin lapsena. Mutta olin toki koko lapsuuteni musiikkikylyssä.”

Hengästyttävä työtahti

Musiikkikasvatus on Porrasta erityisen tärkeää. Siinä on saatu tuloksia ja Suomessa on potentiaalia. Sen pitäisikin nauttia erityis-suojelua. ”Toisaalta maailmallakin tunnettu suomalainen musiikki-ihme on eräänlainen kupla, joka pitäisi puhkaista nykyaikaan sopivaksi. Tulisi olla tietoisempia siitä, mitä

”Opiskelin sellonsoittoa kymmenen vuotta ja olin aivan surkea.”

kaikkea maailmalla musiikissa tehdään ja tapahtuu. Kulttuurissamme nojataan liiaksi kansallissankareihimme – muihinkin kuin Sibeliuksen – ja luodaan uutta heidän varjoissaan.”

Taiteen yllä leijuu yhä elitismien leima, Porra sanoo. ”Kulttuuriväen tulisi karsia yliveritaisuuden leimaa ja itseään muita parempina ja sivistyneimpinä pitämien eetosta harteiltaan. Esimerkiksi oopperaan pitää saada niitä ihmisiä, jotka sitä eniten vieroksuvat. Ihmisethän usein vihaavat sitä, mistä eivät tiedä mitään – varsinkin nykyään, kun elämme vihan maailmassa.”

Porran työtahti on hengästyttävä. Hän säveltää Vantaan viihdeorkesterin 70-vuotisjuhlaan marraskuuksi teoksen sinfoniaorkesterille ja solisteille. ”Teos on eräänlainen pienoisooppera, messun ja progressiivisen rock-eepoksen fuusio.”

Lapin kamariorkesteri esittää lokakuussa Porran puhallinkvinteton *Adventurer* ja uusi konsertto on työn alla. Ensi vuodeksi on luvassa lisää teatterimusiikkia.

Minun paikkani maailmassa

Lauri Porra Flyover Ensemblen uusi levy on viimeistelyvaiheessa. Stratovarius soittaa tulevalle levyllään akustisia konserttiversioita joistakin kappaleista Vantaan viihdeorkesterin kanssa.

Porra yhtyeineen keikkailee säännöllisesti. Hän muun muassa esiintyi Lontoon Proms-festivaalilla syyskuussa yhdessä suomalaisen huippumuusikoiden kanssa. Stratovarius keikkailee koko lokakuun ympäri Eurooppaa.

”Musiikissa on kyse ihmisen perustavaa laatua olevasta halusta pyrkiä eteenpäin. Taide kasvattaa ihmisen henkistä kapasiteettia ja tunneskaalaa, täällä Suomessa osana pohjoista melankoliaa.”

”Taiteen ja kulttuurin tärkeä tehtävä on myös viihdyttää ja irrottaa arjesta, sillä ihminen on niin raskasta ja pelottavaa. Musiikin rikkaus vetää minua puoleensa, ideoiden ja tarinoiden löytäminen musiikin virrasta. Se on minun paikkani maailmassa.”●

Lauri Porra Flyover Ensemble: vasemmalta Aki Rissanen (koskettimet), Mikko Kosonen (kitara), Lauri Porra (basso), Juho Viljanen (pasuuna) ja Ville Pynssi (rummut).

KUVA: STEN ERIK LUNDBSTEN

Väärä tieto kutistaa hyvitysmaksun

Kohtuullista hyvityksen tasoa ei koskaan selvitetty.

Teksti LAURI KAIRA

Hallitus esittää, että yksityisen kopioinnin hyvitystä leikataan ensi vuonna kahdella miljoonalla eurolla ja seuraavana vuonna saman verran. Hyvitys pienenee yhteensä runsaalla kolmanneksella.

Eduskunnan sivistysvaliokunta vastusti leikkausta, josta hallitus päätti kehysriihessään. Nyt odotetaan, miten valiokunta ja koko eduskunta reagoi asiaan varsinaisessa budjettikäsittelyssä.

Kassettimaksusta budjettiin

Yksityistä kopiointia hyvitetään aiemmin hyvitysmaksulla, jota kerättiin kopiointilaitteiden hinnassa. Vuonna 2014 hyvitys siirrettiin valtion budjettiin.

Syynä on se, että hyvitysmaksun tuotto hiipui olemattomiin, koska maksun piiriin ei otettu uusia kopiointilaitteita kuten kännyköitä ja tietokoneita.

Budjettihyvityksen määräksi päätettiin 11 miljoonaa euroa. Summa perustui laitemaksun tuottoon ennen tuoton lopullista romahdusta.

”Maksun asettaminen 11 miljoonan euron tasoon perustui pitkälti aiemman laitemaksun tuottoon, jota järjestelmän rapautumisen johdosta kerättiin ennen vuotta 2015 enää vain 4 prosentista kopiointivälineiden

kauppaa”, kertoo sivistysvaliokunta lausunnossaan.

”Päätöksestä ei tehty riittävää vaikuttavuusarviointia, ja oikeudenhaltijat kritisoivat jo tuolloin tasoa liian matalaksi,” valiokunta arvostelee.

Valiokunta muistuttaa, että lain mukaan hyvityksen pitää olla kohtuullinen. ”Sivistysvaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että vuodelle 2019 päätettävä maksun taso vastaa kohtuullista hyvitystä yksityisestä kopioinnista aiheutuvasta haitasta.”

Väärä tulkinta historiasta

Hallitus ei esitä leikkauksia pahuuttaan. Täsäkin on takana tietty – joskin virheellinen – logiikka.

Kun budjettipohjaisesta hyvityksestä vuonna 2014 päätettiin, musiikin ja audiovisuaalisten tuotantojen kopioita tehtiin noin

puoli miljardia vuodessa. Nykyisin kopioita tehdään enää ”vain” neljännesmiljardi. Leikkauksen logiikkana on se, että hyvityksen pitää pienentyä, koska kopiointimäärät ovat pienentyneet.

Logiikka menee pieleen siinä, että kukaan ei koskaan edes yrittänyt väittää, että 11 miljoonaa euroa olisi ollut oikea hyvitystaso. Eli kohtuullinen korvaus puolesta miljardista äänilevystä, biisistä, elokuvasta ja tv-sarjan jaksosta.

Päinvastoin, kohtuullinen hyvitystaso piti määritellä tutkimusten perusteella vasta myöhemmin.

Idean keksijät vahvistavat

Budjettihyvitys luotiin kulttuurija asuntonministeri **Pia Viitanen** (sd.) esityksestä. Hänen valtiosihteerinään toimi tuolloin **Kari Anttila**.

”Hyvitysmaksun osalta ratkaisua oli yritetty erilaisissa työryhmissä melko pitkään”, muistelevat Viitanen ja Anttila.

”Laitte pohjaisen maksun osalta ongelmaksi muodostui se, että vain pieni osa – noin viisi prosenttia – yksityisen kopioinnin mahdollistavista laitteista oli järjestelmän piirissä ja näin ollen hyvitysmaksukertymä oli kutistumassa olemattomiin.

Muistaakseni summa oli 2014 lähempänä neljää kuin viittä miljoonaa euroa.”

”Päätöstä tehtäessä hyvityksen tasoksi päätettiin 11 miljoonaa euroa. Se perustui siihen, mikä oli poliittisesti mahdollista, ei tietoon kohtuullisen hyvityksen tasosta.”

11 miljoonaa väärä vertailukohde

Viitanen ja Anttilan mukaan jo tuolloin tiedostettiin budjettirahoituksen riskit. ”Kulloinen-

Hyvitysmaksun oikea taso täytyy arvioida sovitulla tavalla tutkimustietoon perustuen, sanoo kansanedustaja Pia Viitanen.

Sivistysvaliokunta korosti, että oikeudenhaltijoille tulee taata direktiivin mukainen korvaus, sanoo kansanedustaja Raija Vahasalo.

Hyvitysmaksun summa oli poliittinen päätös.

kin hallitus voi liian helpolla karsia hyvitysmaksun tasoa.”

”Tästä syystä päätökseen liittyi ajatus puolueettoman tutkimuslaitoksen arvioista oikean hyvitysmaksun tasosta. Tämä siis tarkoittaa, että oikea taso pitää arvioida erikseen.”

Ei siis voi tulkita, että vuoden 2014 hyvitystaso 11 miljoonaa oli niin oikea, että sen pohjalta voidaan lähteä määrittelemään tulevien vuosien hyvitystasoa?”

”Tämä tulkinta ei vastaa sitä, mitä tuolloin yhteisesti linjattiin. Siksi asia on korjattava”, vastaa Viitanen.

”Kyse oli poliittisesti sovitusta summasta ja tutkimuslaitoksen tehtävänä oli arvioida tai määritellä kohtuullisen korvauksen taso vuosittain. Näin ollen, nyt hallituksen esittämä leikkaus ei ole hyväksyttävä. Oikea taso täytyy arvioida sovitulla tavalla tutkimustietoon perustuen.”

”Perustuttava tutkimukseen”

Sivistysvaliokunnan puheenjohtajana silloin toiminut **Raija Vahasalo** (kok.) vahvistaa käsityksen, että korvaustason pitää perustua tutkimukseen.

”Valiokuntamme painotti sitä, että lakimuutoksen lopullisen hyväksyttävyyden arviointi voidaan toteuttaa vasta siinä vaiheessa, kun voidaan tarkastella hyvitysmaksua varten varattavan määrärahan useamman vuoden kehitystä.”

”Korostimme, että määrärahalta tulee voida taata tekijänoikeuden haltijoille heille kuuluva oikeus direktiivin mukaiseen korvaukseen yksityisen kopioinnin sallimisesta.”

”Korostimme myös yksityisen kopioinnin laajuudesta vuosittain tehtävän tutkimuksen luotettavuutta, koska se muodostaa hyvitysmaksun tasosta käytävän keskustelun perustan”, sanoo Vahasalo. ●

KOPIOINNIN HAITTA TUTKITIIN: 32–44 MILJOONAA EUROA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN teettämässä tutkimuksessa selvitettiin yksityisen kopioinnin aiheuttamaa haittaa vuodelta 2017 ja vuodelta 2018.

Taloustutkimuksen mukaan noin 1,2 miljoonaa suomalaista kopioi vuonna 2017 muun muassa musiikkia, elokuvia ja tv-ohjelmia yhteensä 241–261 miljoonaa tiedostoa. Tutkimuksen mukaan 42 prosenttia musiikkituotteiden kopioijista ja 16 prosenttia av-tiedostojen kopioijista hankkisi kopioimansa sisällön maksullisista palveluista, ellei kopiointimahdollisuutta olisi olemassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla tekijänoikeusjärjestöt pyysivät Taloustutkimusta laskemaan, mikä oli kokonaishaitta vuonna 2017. Selvityksen mukaan tuotekauppa ja striimauspalvelut menettivät tuloja yhteensä 32–44 miljoonaa euroa.

”Audiovisuaalisten sisältöjen yksityisen kopioinnin aiheuttaman haitan arvo sisällöntuottajille on noin 17 miljoonaa euroa vuodessa”, kertoo tutkimusjohtaja **Pasi Holm**. ”Musiikin yksityisen kopioinnin haitta on vaikeampi arvioida. Haitan arvo on vuosittain 14,8–27,4 miljoonaa euroa.”

Kopioitujen tiedostojen arvo on useita satoja miljoonia euroa. Realistinen arvio haitasta on kuitenkin alempi. Tähän on parikin syytä.

”Jos yksityistä kopiointimahdollisuutta ei olisi olemassa, vain osa kopioijista hankkisi musiikkia tai audiovisuaalista sisältöä maksullisista lähteistä. Osa kopioijista jättäisi musiikkia kuuntelematta ja audiovisuaalista sisältöä katselematta.”

Toinen syy on se, että ihmiset eivät ostaisi kaikkea sitä, mitä kopioivat. Taloustutkimuksen laskelma pohjautuu realistisiin määriin. ●

Rockmusiikkia kuuli harvoin radiosta 1980-luvulla.

Monta tietä tähdeksi

Millä artisti löytää yleisönsä ja yleisö artistin?

Teksti VILLE HARTIKAINEN, LAURI KAIRA

Siinä kysymys, johon kukaan ei tiedä varmaa vastausta. Viisi taiteilijaa eri vuosikymmeniltä – **Kaija Koo, Kalle Ahola, Mira Luoti, Mikael Gabriel, ja Benjamin Peltonen** – muistelevat omia kokemuksiaan ja pohtivat, mikä on tilanne tänään.

Alussa oli Suosikki

Kaija Koon ensimmäinen julkaisu ilmestyi vuonna 1980. Musiikin valtamedia oli tuolloin Suosikki-lehti. ”Nuoriso sai tietää uusista bändeistä ja artisteista aika pitkälti Suosikin kautta.”

Kaija Koolle (s. 1962) oli jo nuorena selvää, että hän tahtoo laulajaksi. ”Olin 15-vuotias, kun perustin kavereideni kanssa Nakusika-nimisen tyttöbändin. Silloin se tuntui tosi isolta ja uudelta oivallukselta, sillä vielä 1970-luvulla ajateltiin, etteivät tytöt voi soittaa rockyhtyeessä.”

Kosketinsoittaja **Esko Toivonen** tuli yhden keikan jälkeen pyytämään Kaijan Steel Cityn laulajaksi.

”Aika pian teimme demokasetin, ja saimme sen avulla levytyssopimuksen Finnlevylle. Tuohon aikaan keikkailu oli ehdottomasti tehokkain tapa tehdä itseään ja omaa mu-

siikkiaan tunnetuksi. Maailma oli silloin vielä ihan toisenlainen. Ei rockmusiikkia ylipäätään esitetty radiossa tai televisiossa kuin harvakseltaan.”

Kaija Koon mukaan kilpailu on nykyisin kovempaa. ”Tärkeintä on silti edelleen aitous ja intohimo musiikin tekemiseen. Se ei ole muuttunut mihinkään.”

”Oman artistiurani kannalta kaikkein ratkaisevinta on ollut nimenomaan se, että minusta on aina tuntunut siltä, että tätä minun on pakko tehdä. Moni on tullut sanomaan, että kyllä hänestäkin olisi voinut tulla muusikko tai taiteilija, mutta sitten vanhemmat pakottivat opiskelemaan ja elämään tuli sitä ja tätä.”

”Ei se niin mene. Jos oikeasti haluat laulajaksi, niin ei mikään tuollainen voi sitä estää sinua. Todellinen taiteilija on valmis ottamaan järkyttäviäkin riskejä.”

Radiomafia, Soundi ja Rumba

Don Huonojen Kalle Aholan (s. 1972) ensimmäinen julkaisu tuli vuonna 1990. Samana vuonna perustettu Radiomafia merkitsi silloin paljon.

”Don Huonot perustettiin vuonna 1989. Ensimmäisen puolen vuoden aikana teimme muutaman c-kasettidemon ja ne saivat ihan kivat arviot Soundin ja Rumban demopals-

toilla sekä Radio Cityllä *Kaikuja kellareista* -ohjelmassa toimittaja **Kimmo Helistö**ltä. Hyvän palautteen vuoksi pääsimme tekemään saman tien tosi paljon keikkoja ja kasvattamaan sitä kautta bändin nimeä.”

Syksyllä 1990 yhtye julkaisi ensimmäisen omakustannesinglen. ”Julkaisukeikalle tuli paljon levy-yhtiöiden ja ohjelmatoimistojen tyyppjeä. Moni oli meistä kiinnostunut, mutta

”Todellinen taiteilija on valmis ottamaan järkyttäviäkin riskejä”, Kaija Koo sanoo.

KUVA: WARNER MUSIC FINLAND

Radiomafia oli uuden aikakauden alku suomalaiselle rockmusiikille, Kalle Ahola sanoo.

KUVA: WARNER MUSIC FINLAND

KUVA: KIRSI TUURA
Suosikin kanteen pääseminen oli todella kova juttu, Mira Luoti sanoo.

KUVA: KIRSI TUURA
Urani alussa tärkeintä oli päästä tekemään paljon keikkoja, Mikael Gabriel sanoo.

>>>

Tv-kilpailut tulivat

”Osallistuin vuonna 2002 MTV3:n Popstars-laulukilpailuohjelmaan”, kertoo Mira Luoti (s. 1978).

”Laulukilpailuihin suhtauduttiin musiikkipiireissä vielä tuolloin aika kriittisesti. Itsestäni ajatus ei tuntunut silti mitenkään ihmeelliseltä. Ajattelin, että sen kautta saisi kontakteja ja voisi edetä uralla.”

Toimin tuolloin bilebändin taustalaulajana ja meidän keikkamyymämme kannusti lähtemään mukaan kisaan; että jos se vaikka poikisi jotain.

”Ja kyllä se sitten poikikin, vaikka en pääsytäkään ohjelmassa muodostettuun Gimmel-yhtyeeseen”, Mira muistelee. ”Ohjelman kuvauksissa tutustuin **Paulaan (Vesala)** ja päätimme alkaa tehdä yhdessä musiikkia.”

”Aluksi meille tarjottiin Gimmeliltä ylijääneitä kappaleita. Emme kuitenkaan tykänneet niistä, joten ehdotin, että alkaisimme tehdä yhteistyötä vanhan koulukaverini **Jori Sjöroosin** kanssa. Se tempaisi ihan eri tavalla mukaansa. *Rusketusraidat* oli ensimmäinen PMMP:lle tekemämme kappale, ja sillä saimme BMG:ltä levytyspöytäkirjan.”

Medianäkyvyys oli silloinkin tärkeää.

”Käänteentekevää oli esimerkiksi se, että sai kappaleen soimaan YleX:n kaltaisille isoille radiokanaville, tai että pääsi esiintymään isoihin ulkoilmatapahtumiin. Myös Suosikin

”Kaikkein tärkeintä oli kuitenkin uskoa omiin unelmiin.”

kanteen pääseminen oli tuohon aikaan todella kova juttu.”

Urani alussa oli tärkeää päästä esille monipuolisesti. Menimme kaikkiin mahdollisiin paikkoihin, mihin meitä vain pyydettiin. Esimerkiksi Subtv:n **Ville Toivonen** pyysi meitä tosi usein kaikenlaisiin ohjelmiin mukaan. Kävimme muun muassa lypsämässä lehmää ja pisteyttämässä kappaleita levyraadissa!”

”Myös PMMP:n nettisivujen keskustelufoorumi muodostui faneille tosi tärkeäksi paikaksi. Se oli silloin uusinta uutta ja tosi kova juttu.”

IRC-Galleria, Mikserinetti, Myspace Mikael Gabrielin (s. 1990) ensimmäinen julkaisu ilmestyi 2009.

”Tulin mukaan musiikkibisnekseen tosi jännässä murrosvaiheessa. Levyjen tekeminen oli vielä tosi tärkeää, mutta samalla striimauspalvelut olivat tulossa koko ajan yhä suosittumiksi”, sanoo Mikael Gabriel.

”Mikserinetti, Myspace ja IRC-Galleria olivat tuohon aikaan nuorison keskuudessa hirveän tärkeitä juttuja. Ne olivat vähän niin

kuin Spotify, Facebook ja Instagram nykyään. Sitä kautta sain ensimmäiset omat kappaleeni jengin kuultaviksi.”

”Uskon, että urani alussa kaikkein tärkeintä oli kuitenkin päästä tekemään mahdollisimman paljon keikkoja ja tavoittaa ihmisiä sitä kautta.”

”Pääsin kiertämään aluksi **Uniikin** kanssa ympäri Suomea ja luomaan suhteita pienille paikkakunnille, ja sen jälkeen **Cheekin** kanssa vielä astetta isommille lavoille. Siitä ne ovet alkoivat aukenemaan.”

”Kaikkein tärkeintä oli kuitenkin uskoa omiin unelmiin: johonkin sellaiseen, joka ei ollut edes periaatteessa mahdollista”, sanoo Gabriel.

”Luulen, että jos lähtisin nyt artistiuralle, olisi kaikki paljon vaikeampaa kuin vielä kymmenen vuotta sitten. Kilpailua on niin paljon enemmän, kotimaisen hiphopin taso on koventunut ja eri kanavia musiikin levittämiseen on niin paljon enemmän. Nykyään joka toinen tyyppi tuntuu olevan räppäri, ja junnut ovat ihan eri levelillä kuin itse olin aikanani.”

Instagram ja muu some

Benjamin Peltosen (s. 1997) ensimmäinen julkaisu ilmestyi vuonna 2014.

”Mulla oli tosi epätyyppillinen tapa tulla musiikkialalle,” sanoo Benjamin Peltonen. ”En käynyt missään laulukilpailuissa tai lähettänyt yhtään demoa yhdellekään levy-yhtiölle. Sen sijaan mulla oli aika iso somebuusti päällä, ja musta oli tullut ensimmäinen kotimainen ’Instagram-sensaatio’.

”Siksi musta kiinnostuttiin. Kerroin yhdessä haastattelussa, että musiikki on mun isoin intohimoni ja haluaisin tehdä musaa ammatikseni. Sitten levy-yhtiöt ottivatkin yhteyttä. En ollut silti koskaan kelannut, että somen kautta voisi saada itselleen uran ja ihan oikeaa duunia.”

Somessa on Peltosen mukaan myös kääntöpuolensa. ”Some on ollut tavallaan sekä siunaus että kirous: ilman somehaippia en olisi päässyt tähän pisteeseen, mutta samalla se on tehnyt mun musiikkiuran paljon hankalammaksi.”

”Se oli tavallaan tosi helppo reitti saada levydiili, mutta sen jälkeen on pitänyt tehdä ihan helvetisti töitä oman uran eteen. Jengillä on tosi paljon ennakkoluuloja. Monet ajattelevat, etten voi olla musiikillisesti lahjakas, koska olen päässyt somen kautta esille.” ●

KUVA: MARTTAS JALMARIN
Some on ollut tavallaan sekä siunaus että kirous, Benjamin Peltonen sanoo.

Johtosävel

ILMO LAEVUO
Gramexin toimitusjohtaja

Kohtuullinen hyvitys vaarassa

Ihmisten oikeus kopioida sisältöjä omaan käyttöön perustuu lakiin. Vastavasti sisältöjen oikeudenhaltijoilla on oikeus saada tällaisesta yksityisestä kopioinnista hyvitys. Tämä perustuu valtioiden välisiin sopimuksiin vahvistettuun periaatteeseen kohtuullisesta hyvityksestä.

Suomessa alettiin yli 30 vuotta sitten kerätä kopiointiin soveltuvien laitteiden valmistajilta ja maahantuojailta hyvitysmaksua. Elettin radio- ja videonauhurien aikaa. Kopiointivälineiden kehittyessä alkoi järjestelmä jäädä jälkeen tekniikasta. Esimerkiksi kännyköitä ei koskaan saatu lisätyksi maksun kohteena olevien laitteiden listaan. Kiistelyä asian tiimoilta riitti vuosikausiksi. Lopputulos oli, että vuonna 2015 kopiointiin käytettävistä laitteista maksun piirissä oli enää noin 1/20 ja hyvityksen määrä samassa suhteessa alimittainen lain tarkoittamaan kohtuulliseen hyvitykseen.

Entistä kauemmaksi kohtuullisuudesta.

Kestämätön tilanne ratkaistiin luopumalla laitemaksusta ja yksityisen kopioinnin hyvitys vietiin valtion budjettiin. Uudistuksen yhteydessä ei ollut valmiutta määrittellä todellista kohtuullisen hyvityksen tasoa. Maksettava määrä nousi noin kaksinkertaiseksi, mutta oli kaukana siitä mitä vuoden 2015 kaupallinen taso olisi edellyttänyt kohtuudelta. Todettiin tarve tarkastella korvaustasoa jatkossa.

Kohtuullista hyvitystasoa ei kuitenkaan koskaan määritely. Päävastoin, nyt valtiovarainministeriön aloitteesta ollaan vahvistamassa budjettia, jolla loitonnutaan entistä kauemmas kohtuullisuudesta.

Tavoitteena on leikata jo ennestään alimitoitettua hyvitystä yli kolmanneksella. Kohtuullisuuden vastainen suunnitelma on vakava uhka myös kulttuurille instituutioille kuten Musiikin edistämissektoriä ja AVEK. Näiden toiminta tukeutuu hyvitysmaksuun, ei siis valtion tukiin. Hyvitysmaksun romuttaminen merkitsee alan omalla rahalla toteutettujen tukien karsimista.

Tällainen suunnitelma osoittaa tietämättömyyttä säännösten historiasta sekä ymmärtämättömyyttä kohtuullisen hyvityksen ideasta. Toivotaan, että eduskunnasta tätä ymmärrystä löytyy budjettikäsitellessä. ●

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Vakuutettu työ turvaa
muusikon eläkkeen.

Muusikko pykäläviidakossa

Freelance-muusikon eläke- ja sosiaaliturva ei aina ole taattu.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Vakuuttamaton työ on ongelma musiikkialalla, sanoo Muusikkojen liiton sopimus­pää­likkö **Miika Tarhio**. Pulman takana ovat työsuhteen ja yrittäjyyden rajanvedon vaikeudet sekä osin tietämättömyys esimerkiksi yrittäjäeläkevakuutuksesta.

”Jos tekee monta vuotta työeläkevakuuttamatonta työtä, se voi johtaa eläkeköyhyyteen”, Tarhio pelkää. ”Sitä on vaikeaa kirjata myöhemmin umpeen.”

Jokainen vuosi ilman työeläkevakuutusta leikkaa väijäämättä eläkettä ja yrittäjätyötä tekeville muutakin sosiaaliturvaa. Työkvyttömyyseläkkeelle joutuvalla voi olla edessä hyvin matala eläke.

Vakituisessa työsuhteessa esimerkiksi orkestereissa olevien eläkeasiat ovat kunnossa. Ne takaa lainsäädäntö, joka velvoittaa työnantajan hoitamaan asian. Ammattiliitto valvoo, että pykälä ja sopimuksia noudatetaan.

Iso osa muusikoista on freelancereita. Heistä moni tekee musiikin lisäksi muitakin töitä elantonsa eteen.

Osalla keikkailijoista voi olla muu työ, jota kautta eläke hoituu, Tarhio tietää. Mutta varsinkin uusissa alalle tulevissa on niitäkin, jotka tekevät eläkevakuuttamatonta työtä.

Työsuhteen ja yrittäjyyden rajanveto on monessa suhteessa ratkaisevaa. Se vaikuttaa sekä siihen, kenellä on velvollisuus hoitaa työhön liittyvä eläkemaksu, että tapaturmavakuutukseen.

Työsuhteessa työnantaja maksaa tapaturmavakuutuksenkin. Jos loukkaantuu työssä eikä tätä vakuutusta ole, seuraukset

voivat olla ikävät. Yrittäjämäisesti työtä tekevien on hoidettava tämäkin asia itse.

Jotkin laskutusyhtiöt tarjoavat asiakkailleen tapaturmavakuutusta, mutta se on lakisääteistä suppeampi.

Laskutusyhtiöiden uudet ohjeet

Esiintyvän muusikon työ tulkitaan oikeuskäytännössä yleensä työsuhteiseksi. Tällöin työn tilaajalla on velvollisuus hoitaa lakisääteiset eläke-, työttömyysturva- ja tapaturmavakuutusten maksut.

Ohjelmatoimistot ja vuokratyöyritykset tarjoavat muusikoille työsuhteista työtä ja hoitavat nämä velvoitteet. Yrittäjämuusikko taas hoitaa vakuutuksensa itse.

Viranomaistulkinta muusikon yrittäjätyön mahdollisuudesta on lieventynyt. ”1980- ja 1990-luvuilla verottajan linja oli, että yhtiö ei soita kitaraa. Se, mitä hommia voi tehdä yrityksenä, on muuttunut vähitellen.”

Verottajaa ei enää kovasti kiinnosta, missä muodossa työt tehdään, kunhan verot maksetaan.

Osa free-muusikoista toimii laskutusyhtiön kautta. Se perii maksut keikkojen järjestäjiltä ja hoitaa palkkion muusikolle. Aiemmin laskutusfirmat maksoivat asiakastaan työeläkemaksun, mutta Eläketurvakeskuksen ohjeet täsmentyivät viime vuonna.

Toukokuun alusta 2017 laskutusfirmojen asiakkaiden tulee itse huolehtia yrittäjäeläkevakuutuksensa ottamisesta.

”Vastuullisesti toimivat laskutusfirmat informoivat asiakkaitaan, että tulojen noustessa yli YEL-vakuutuksen alarajan, eläke on otettava”, Tarhio kertoo. Tämä alaraja

Muusikkojen Liiton sopimus­pää­likkö Miika Tarhio neuvoo muusikkoja eläke- ja vakuutusasioiden kiemuroissa.

on nyt 7 656,26 euroa vuodessa. ”Jos jää tämän rajan alle, silloin tekee de facto vakuuttamatonta työtä.”

Liitto mukaan Stagentiin

Laskutusyhtiöitä koskevan eläkevakuutus­tulkin­nan muuttuminen viime vuonna johti siihen, että aiemmin niiden kautta työsuhteisena tehtyä ja vakuutettua työtä siirtyi yrittäjätyöksi.

Muusikkojen liitto seurasi tilannetta huolestunena, sillä osa työstä jäisi todennäköisesti vakuuttamatta. Markkinoilla näytti olevan muusikkopuolella kysyntää työsuhte­työlle ja perinteiselle ohjelmatoimistolle. >>>

Stagent-ohjelmatoimiston osakkuuden lisäksi Muusikkojen liitto pyörittää G Livelab -klubia. Israelilainen trumpettisti Avishai Cohen esiintyi klubilla Helsingissä viime keväänä.

KUVA: TOMMI TAPOLA

>>>

Liitto lähti vähemmistöosakkaaksi uuteen Stagent-ohjelmatoimistoon. Se tarjoaa kaikille muusikoille mahdollisuuden hoitaa ja vakuuttaa keikkansa työsuhteisesti. Liitossa oli pohdittu ohjelmatoimistopalveluden tarjoamista keikkamuusikoille jo 1980-luvulla. Mahdollisuus työnvälityksen tarjoamiseen on ollut vuonna 1917 perustetun liiton säännöissä alusta asti.

”Stagent on perinteinen ohjelmatoimisto ohjelmanmyyjineen, ja se näyttää vastanneen hyvin tarpeeseen”, Miika Tarhio sanoo.

Työeläkevakuuttajan ja verottajan kanssa on selvitetty, että Stagentin kautta tehtävä työ on työsuhteista. Tällöin siitä maksetaan työeläkevakuutus. Se oikeuttaa palkansaajakassan jäsenyyteen ja siten ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan.

”Paperisodan pyörittäminen on usein vastenmielisiä muusikoille, Stagent on toiminut kiitettävästi. Asiakkuus on tietysti avoin kaikille, ei vain liiton jäsenille.”

TE-toimiston tiskillä

Muusikot soittavat tai viestivät usein Miika Tarhiole työnsä sosiaaliturvaan liittyvissä asioissa.

”Tyypillinen huoli on se, että freelancemuusikko oli yhteydessä TE-toimistoon ja nyt he pitävät häntä yrittäjänä. Jos asian selvittelystä todetaan, että laskutusyhtiöiden kautta tehtyjä keikkoja on jokunen, tulee yleensä sivutoimisen yrittäjän lausunto, joka ei vie oikeutta päivärahaan. Aina ei mene näin, ja itku kurkussa on soitettu, että nyt menee työttömyyskorvaus.”

Keikkamuusikolle työttömyysjakson soviteltu päivärahakin on merkittävä osa sosiaaliturvaa, Tarhio muistuttaa.

Ero työsuhteisen ja yrittäjätyön välillä on monesti vaikea hahmottaa, vaikka sillä on ratkaiseva merkitys vakuutus-, sosiaali- ja työttömyysturvaan.

”Muusikot tekevät hyvin liukuvasti ja vaihtelevasti eriluonteisia töitä. Siellä voi olla työsuhteista keikka Stagentin tai muun ohjelmatoimiston kautta, toinen keikka yrityksen kautta sekä sovitukselta tai sanoituksesta saatavia käyttökorkvauksia.”

”Jos TE-toimiston tiskillä joutuu itse ottamaan kantaa siihen, miten tätä kaikkea sosiaaliturvassa arvioidaan, on se ihan mahdollon juttu. Kannattaa kysyä liitosta, mitä mikäkin kysymys ja vastaus tarkoittaa.”

Epämääräinen omassa työssä työllistymisen käsite on toinen murheenkryyni. TE-viranomaiset voivat olla sitäkin mieltä, että biisien kotona treenaaminen on yrittäjätyöhön rinnastuvaa omaa työtä, joka voi viedä oikeuden päivärahaan.

”Muusikko työllistyy keikalla. Jos treenaat omia aikojaan autotallissa, treenaako keikalle? Jos työtön kokki kokkaa himassa, onko se omaa työtä?”

TYÖSUHDE TAI YRITTÄJYYS?

TYÖSOPIMUSLAKIA sovelletaan työntekijän ja työnantajan välillä, kun työtä on sovittu tehtävän työnantajan lukuun tämän johdon ja valvonnan alaisena ja kun työntösta maksetaan työntekijälle palkkaa.

Työsuhteen syntyyn vaikuttavat lisäksi esimerkiksi se, liittyykö työhön yrittäjän riski ja sitoudutaanko työ tekemään henkilökohtaisesti vai voiko sen tehdä joku muukin.

Yrittäjänä työskentelevälle ei makseta palkkaa vaan työ- tai käyttökorvaus. Yrittäjä vastaa itse omista työhön liittyvistä kuluistaan, samoin eläkevakuutuksestaan. Toimeksiantajia voi olla useita eikä työn tilaaja valvo työn suorittamista.

Työsuhteen olemassaololla on iso taloudellinen merkitys, sillä työsuhteisiin liittyy laaja velvoittava lainsäädäntö, yrittäjätyö taas on melko sääntelemätöntä.

MIKSI SILLÄ ON MERKITYSTÄ?

Muusikoiden työ on perinteisesti katsottu oikeuskäytännössä työsuhteiseksi. Siksi ammatillitto Muusikkojen liitto on voinut sopia vähimmäispalkkiot monelle muusikon keikkaluonteisenkin työn saralle. Näitä ovat esimerkiksi Kansallisoopperan kuoron avustajat, äänitteiden teko tai ravintolakeikat.

Lisäksi liitolla on useita työehtosopimuksia vakituudessa työsuhteessa työtään tekeville, kuten kaupunginorkesterille tai Radion Sinfoniaorkesterille.

Miksi työsuhteen olemassaololla on merkitystä? Se takaa esimerkiksi kollektiivisen neuvotteluoikeuden palkoista ja työsuhteen ehtoista, riittävästä eläkemaksuista huolehtimisen, lomakorvaukset, mahdollisuuden saada palkansaajien kassoista ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa, oikeuden valita

luottamusmies ja työsuojelun. Yrittäjänä työskentelevillä ei näitä pitkän ajan kuluessa työntekijöiden suojaksi kamppailtuja oikeuksia ole.

YRITTÄJIEN ELÄKEVAKUUTUS

Jokaisella työtä tekevällä tulee Suomessa olla työhön liittyvä eläketurva. Jos työ tehdään työsuhteessa, sen maksavat työnantaja ja työntekijä yhdessä. Jos työ tehdään omaan lukuun, sen maksaa työn tekijä.

Mikäli työsuhdetta ei ole ja tulot yrittäjäluonteisesta työstä ylittävät vuodessa 7 656,26 euroa, on otettava yrittäjäeläkevakuutus eli YEL-vakuutus. Vakuutus on pakollinen kun ehdot täyttyvät.

Sillä ei ole merkitystä, onko työnsä järjestänyt johonkin yritysmuotoon vai tekekö työtään verokortilla. Tosiasiallinen tilanne ratkaisee.

Vakuutuksessa määritellään työtulo. Se on arvio vuoden tuloista ja vakuutusmaksu määrittyy sen mukaan. 18–52-vuotiailla sekä yli 63-vuotiailla vakuutusmaksu on 24,10 prosenttia työtulosta, 53–62-vuotiailla taas 25,60 prosenttia. Vakuutuksen ensi kertaa ottavat saavat määräaikaisen alennuksen.

Yleinen harhaluulo on ajatella YEL-vakuutuksen liittyvän vain vanhuuseläkkeeseen. Näin ei ole, se vaikuttaa keskeisesti yrittäjän muunkin sosiaaliturvan tasoon.

Esimerkiksi vanhempainpäivärahat, sairauspäiväraha, lesken ja alaikäisten lasten perhe-eläke sekä työkyvyttömyyseläke määrittyvät yrittäjän määrittelemän työtulon perusteella.

Kelan maksamien yrittäjän sairauspäivärahojen ero näyttää eri YEL-työtulojen mukaan laskettuna tällaiselta: 10 000 euron työtulolla päiväraha on 23,37 euroa, 20 500 euron työtulolla 46,73 euroa ja 30 000 euron työtulolla 70,10 euroa. ●

Muutos

Muutos Gramexin oikeudenhaltija-asiakkaiden asiakassopimukseen

Suomen Muusikkojen Liitto ry:n, Musiikkiuottajat – IFPI ry:n ja SOLO ry:n edustajat hyväksyivät yksittäisen muutoksen Gramexin asiakassopimukseen yksimielisesti Gramexin vuosikokouksessa. Muutoksella halutaan lisätä Gramexin edustaman äänitemusiikin käyttöä televisio-ohjelmissa ja kerryttää tv-käytöstä aiempaa enemmän Gramex-korvauksia.

Äänitteiden käyttöalueet ja niitä koskevat oikeudet (Asiakassopimuksen 1 §)

Kaupallisesti julkaistun äänitemusiikin käyttö televisio-ohjelmissa on vähentynyt merkittävästi viime vuosina. Tämä johtuu osaksi siitä, että oikeuksien hankkiminen on koettu hankalaksi.

Siksi nyt tarkennetaan Gramexin valtuuttamista koskevaa sopimuskohtaa niin, että Gramexilta voi saada äänitemusiikin käyttöoikeudet helposti, yhdestä pisteestä useampaan jo tavanomaisesti muodostuneeseen, televisio-ohjelmien hyödyntämistapaan.

Asiakassopimuksen 1 §:ään lisätään alleviivattu kohta:

- 1. Radio- ja televisiokäyttö**
 - yleisölle välittäminen
- 2. Edelleenlähettäminen/satelliitti**
 - yleisölle välittäminen
- 3. Taustamusiikki**
 - julkinen esittäminen
- 4. Internet ja tietoverkko, käyttöalueet:**
 - a. simulcasting
 - b. ei-interaktiivinen webcasting
 - c. lähettäjäyhtiöiden Catch Up -palvelut
 - yleisölle välittäminen
 - On Demand -oikeus
 - d. Video On Demand -palvelut
 - yleisölle välittäminen
 - On Demand -oikeus
- 5. Ääni- ja kuvallenteet**
 - tallennusoikeus
- 6. Hyvitysmaksu**
 - oikeus hyvitysmaksuihin ja muihin vastaaviin korvauksiin
- 7. Musiikkivideot, käyttöalueet:**
 - a. televisiokäyttö
 - b. taustavideot/julkinen esittäminen
 - c. taustavideopalvelut
 - d. lähettäjäyhtiöiden Catch Up -palvelut
 - yleisölle välittäminen
 - tallennusoikeus
 - On Demand

- 8. Lainaus ja vuokraus**
 - lainaus- ja vuokrausoikeus

Gramexin yhdistyksenkokous päättää, missä laajuudessa Gramex hallinnoi sille hallinnoitavaksi annettuja käyttöalueita ja oikeuksia. Hallinnointilajuudesta tiedotetaan Gramexin kotisivuilla.

Asiakassopimuksen muutos tulee voimaan automaattisesti

Asiakassopimuksen muutos astuu voimaan 1.1.2019. Muutos ei edellytä sinulta asiakkaana mitään toimenpiteitä.

Asiakas voi halutessaan rajoittaa Gramexin hallinnonista pois tietyjä äänitteiden käyttöalueita tai maita (rajoitusilmoitus) taikka irtisanoa asiakassopimuksen ja valtuuttaa toisen yhteishallinnointi-organisaation hallinnoimaan oikeuksiaan. Rajoitusilmoitus tai asiakassopimuksen irtisanominen tulee tehdä kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä ja se tulee voimaan seuraavan kalenterivuoden alussa.

Muutoksella on tarkoitus lisätä äänitemusiikin tv-ohjelmakäytöstä tuottamia Gramex-korvauksia. Mikäli et kuitenkaan omalta kohdaltasi halua hyväksyä nyt tehtävää asiakassopimuksen muutosta, voit irtisanoa asiakassopimuksen tai tehdä muutosta koskevan rajoitusilmoituksen ilmoittamalla asiasta Gramexille kirjallisesti 30.11.2018 mennessä. Muussa tapauksessa asiakassopimuksen muutos astuu voimaan 1.1.2019. Lisäksi asiakas voi Gramexille antamastaan valtuutuksesta huolimatta myöntää itse valitsemallaan tavalla käyttöilupia ei-kaupalliseen käyttöön.

Äändring

Äändring i Gramex kundavtal för rättsinnehavare

Finlands Musikerförbund rf:s, Musikproducenterena – IFPI Finland rf:s och SOLO rf:s representanter acceperade enhälligt en ändring i Gramex kundavtal på Gramex årsmöte.

Med ändringen vill man öka användningen av musikinspelningar som representeras av Gramex i televisionsprogram samt öka Gramex-ersättningarna som genereras vid tv-användning.

Användningsområden för ljudupptagningar och de rättigheter som berör dem (Kundavtalets 1 §)

Användningen av kommersiellt utgivna musikinspelningar i tv-program har minskat avsevärt de senaste åren. Detta beror delvis på att man har upplevt det som svårt att skaffa rättigheter.

Därför preciseras nu den avtalspunkt som berör Gramex auktorisering på så sätt, att man lätt kan få nyttjanderätt till musikinspelningar av Gramex, från ett enda ställe på det redan standardiserade sätt som används för televisionsprogram.

Den understreckade delen sätts till i Kundavtalets 1 §:

- 1. Användning i radio och television**
 - överföring till allmänheten
- 2. Vidaresänding/satelliter**
 - överföring till allmänheten
- 3. Bakgrundsmusik**
 - offentligt framförande
- 4. Internet och datanät, användningsområden:**
 - a. simulcasting
 - b. icke-interaktiv webcasting
 - c. Radio- och TV-bolagens Catch Up-tjänster
 - överföring till allmänheten
 - On Demand-rätt
 - d. Video On Demand-tjänster
 - överföring till allmänheten
 - On Demand-rätt
- 5. Ljud- och bildupptagningar**
 - rätt till kopiering
- 6. Kompensation**
 - rätt till kompensation och andra motsvarande ersättningar
- 7. Musikvideor, användningsområden:**
 - a. användning i television
 - b. bakgrundsvideor/offentligt framförande
 - c. bakgrundsvideotjänster
 - d. Radio- och TV-bolagens Catch Up-tjänster
 - överföring till allmänheten
 - rätt till kopiering
 - On Demand
- 8. Utlåning och uthyrning**
 - rätt att låna ut och hyra ut

Gramex föreningsmöte bestämmer i vilken omfattning Gramex förvaltar de användningsområden och rättigheter som Gramex fått till förvaltning. Omfattningen av förvaltningen meddelas på Gramex webbsidor.

Förändringen i kundavtalet träder automatiskt i kraft

Förändringen i kundavtalet träder i kraft 1.1.2019. Förändringen kräver inga åtgärder av dig som kund.

Kunden kan, om han eller hon så önskar, begränsa fullmakten så att användningsområden undantas från att förvaltas av Gramex (begränsningsanmälan) eller säga upp kundavtalet och befullmäktiga en annan organisation för kollektiv förvaltning att förvalta sina rättigheter. Begränsningsanmälan eller uppsägning av kundavtal bör göras sex månader före kalenderårets slut och den träder i kraft i början av följande kalenderår.

Äändringen har för avsikt att öka Gramex-ersättningarna som genereras vid användningen av musikinspelningar i tv-program. Om du ändå inte för din egen del vill godkänna förändringen i klientavtalet kan du säga upp klientavtalet eller göra en begränsningsanmälan för ändringen genom att meddela Gramex skriftligen om saken före 30.11.2018. Annars träder ändringen i kundavtalet i kraft 1.1.2019. Dessutom kan kunden själv bevilja nyttjanderättigheter till icke-kommersiell användning oberoende av den fullmakta kunden gett till Gramex.

Anna Puu esiintymässä G Livelabissa Helsingissä.

KUVA: TOMMI TAPOLA

Musiikkia kouluihin

KONSERTTIKESKUS RY järjesti viime vuonna 1 735 konserttia ja työpajaa kouluissa sekä päiväkodeissa ja toiminta kattoi valtaosan Suomen kunnista. Kuulijoita ne keräsivät lähes 300 000.

Vuonna 1963 perustetun yhdistyksen tavoite on viedä elävää musiikkia kaikille maamme peruskouluille.

Konserttikiertueet koostuvat kolmen konsertin päivästä. Merkittävä osa toiminnasta toteutetaan Konsertti joka kouluun -toimintamallilla, jossa kunta sitoutuu tarjoamaan kaikille peruskouluille vähintään yhden konsertin vuosittain. Yli 60 kuntaa on sopimuksen tehnyt.

Esiintyjät voi tänä lukuvuotena valita 37 ohjelman joukosta. Tilaajat saavat keikat halvalla, sillä opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Musiikin edistämissätiö tukevat Konsertti-keskusta.

KUVA: PEKKA ELOMAA

Kari Vase aloitti Konsertti-keskuksen toiminnanjohtajana vuonna 1993.

Konsertti-keskuksen ohjelmatoimikunta valitsee esiintyjät hakemusten perusteella. "Hakemuksia on viime vuosina tullut 80–90 kappaletta", sanoo Konsertti-keskuksen toiminnanjohtaja **Kari Vase**.

"Noin kolmasosa esiintyjistä vaihtuu joka vuosi ja sama ohjelma voi olla ohjelmistossa korkeintaan kolme lukuvuotta yhtäjaksoisesti." Sama

KUVA: SOPHALINDELOM

Multi-instrumentalisti Lauri Schreck on Konsertti-keskuksen tämän syksyn tilatuimpia esiintyjä.

muusikko saattaa olla mukana eri ryhmissä.

Ohjelmien valinnassa musiikki on pääosassa, Vase sanoo. "Esiityksen tulee vangita nuori kuulija koko konsertin ajaksi ja esiintyjien vuorovaihtus yleisön kanssa on toivottavaa. Musiikin ja esiintymistaitojen on oltava korkeatasoisia."

Jotakin joka korvalle

Tärkeää on, että esiintyjien joukko takaa kullekin kohderyhmälle riittävän tarjonnan. Valikoiman on samoin katettava hyvin musiikin eri lajit.

Listalta löytyykin lastenmusiikin lisäksi muun muassa jazzia, rockia, flamenco, bluesia, barokkimusiikkia, afrikkalaisia grotteja, Bollywood-säveliä, klezmeriä ja **Jean Sibeliuista**.

"Konsertteja on ihan joka puolella Suomea, Hangosta Utsjoelle", Vase kertoo. Ruotsinkielisiä konsertteja on tarjolla, toisinaan saameksikin. "Angeleit olivat mukana monta vuotta ja viimeksi **Wimme ja Tapani Rinne**."

Tänä syksynä kysytyimpiä esiintyjä ovat olleet multi-instrumentalisti **Lauri Schreck** sekä **Rosa-Marian ja Tiia Karoliinan** rap-duo Sitku. Pääkaupunkiseudulla on suosittu kvintetti Pikku Papun Orkesteria.

Kaikkien aikojen suosituin ohjelma on ollut sellisti **Jussi Makosen** Sibelius-teemakonsertti eri versioineen, Kari Vase sanoo. Sitä on esitetty lähes 2 000 kertaa.

Maaliskuussa 2019 Konsertti-keskus järjestää Muuramessa Korvat kävelylle! -koulukonserttifestivaalin alan ammattilaisille sekä tietysti koululaisille.

Konsertti-keskus on myös mukana ensimmäisen valtakunnallisen lastenmusiikkipäivän järjestelyissä. Sen pääjuhla pidetään 20.11.2018 Kulttuuriareena Gloriassa Helsingissä. ●

Heikki Jokinen

Mika Taanila on palkittu myös Ars Fennicalla vuonna 2015 sekä Mediataiteen valtionpalkinnolla vuonna 2013.

KUVA: SAMPPA ERKKILÄ

Musiikki kuuluu elokuvaan

TEIN MUSIIKKIVIDEOITA toissani ja päätömisesti useita vuosia", sanoo Musiikin edistämissätiö Musiikkivideon edistämispalkinnon elokussa saanut ohjaaja **Mika Taanila**. 1990-luvun alusta vuoteen 2009 ulottuneeseen musiikkivideoiden tekijän uraan mahtuu muun muassa 22-Pistepirkon, **Kauko Röyhkän** ja Circle-yhtyeen videoita.

Taanilan ura on jatkunut näyttävästi dokumenttielokuvan ja videotaiteen akselilla, mutta musiikilla on yhä keskeinen osa hänen elokuvissaan. "Ehkä se kumpuaa musiikkivideoista, ne olivat elokuvaopiskeluni jatko-opinnot. Musiikki kuuluu elokuvaan."

Taanila palkittiin "musiikkivideoalan pioneerina, joka on tehnyt ensimmäisiä kansainvälisestikin noteerattuja videoita suomalaisille artisteille".

Nykyistä suomalaista musiikkivideoa Taanila pitää elinvoimaisena ja monipuolisena. "Se tuntuu kattavan kaikki mahdolliset musiikin genret."

"Musiikkivideo on siitä hauska, että se elää hetkessä teknologian ja levityksen kannalta. Kun tein niitä itse, oli vain muutamia paikkoja, joissa näyttää musiikkivideoita, kuten *Jyrki*, *Levyraati* sekä *MTV Europe*." ●

Heikki Jokinen

SUOMEN SUOSITUIN KEIKKAHAKU

METELI

METELI.NET

facebook.com/meteli.net

twitter.com/meteli

instagram.com/metelinet

MUSIIKIN EDISTÄMIS- SÄÄTIÖ MES:N TUKIPÄÄTÖKSIÄ 1.1.–30.6.2018

Elävän musiikin tuki
552 150 euroa, saajia 304

Äänitetuotantotuki
171 217 euroa, saajia 107

AV-tuotantotuki
131 300 euroa, saajia 93

Markkinointi- ja vientituki
144 120 euroa, saajia 28

Julkaisutuki
36 100 euroa, saajia 27

Kuoromatkat
86 000 euroa, saajia 43

Työskentelytuki
353 248 euroa, saajia 259

Koulutustuki
27 500 euroa, saajia 16

Tutkimustuki
8 000 euroa, saajia 4

Muut avustukset
19 000 euroa, saajia 3

Saajia yhteensä 884,
myönnetty yhteensä
1 528 635 euroa

Tietoa hakuajoista ja ohjeet:
www.musiikinedistamissaatio.fi

Meno koulukonsertissa voi olla villiä. Pikku Papun Orkesteri soittaa.

KUVA: VILLE KEKÄLÄINEN / KONSERTTIKESKUS

Neukkarit, auditoriot,
koulutus- ja julkitilat...
AV-esitystekniikan
suunnittelee ja
toteuttaa HifiStudio
kokemuksella,
parhaalla tekniikalla
ja edullisin hinnoin.

Edullinen rahoitus
- pyydä tarjous!

Tarjoamme monipuoliset AV-ratkaisut esimerkiksi seuraaviin tiloihin
Neuvottelu- ja edustustila • Kosteat tilat ja saunat • Auditoriot ja kotiteatterit • Ravintola • Myymälätilat

Pääkaupunkiseutu Denis Hakkarainen 045-8822 777 denis.hakkarainen@hifistudio.fi • Varsinais-Suomi Antti Vuorilahti 050 351 4324 antti.vuorilahti@hifistudio.fi
Ville Korhonen kotiautomaatio, av-asennukset 041-502 5253 • Pirkanmaa Kimmo Lauttajärvi 03-225 2212 kimmo.lauttajarvi@hifistudio.fi
• Pohjois-Suomi Håkan Brandt 050-554 3062 hakan.brandt@hifistudio.fi

HIFI STUDIO
YRITYSKÄYNTIÄ SUORITETAAN

RAVINTOLAT/KAHVILAT: La Familgia, Flamingo, Vantaa • Sir Eino, Flamingo, Vantaa • Raffaelon terassi, Helsinki Fabrik • Bacco • Naughty BRGR • Sky Express • Chapter • Ravintola Orchid Passio • Yume, Helsinki • La Cocina, Helsinki • Kuu, Helsinki • Ravintola Locanda, Helsinki • Hella ja Huone, Tampere • American Dinner, Tampere ja Lielähti • Linkosuo Siilinkari, Tampere • Huber, Tampere • Sante Sampanjabaari, Tampere • Pyymäen Kahvila, Tampere • Naughty Burger, Tampere • Ravintola Periscope, Tampere • Puistola, Oulu • Uusi Seurahuone, Oulu • Oskarin Kellari, Oulu • Maikkulan Kartano, Oulu • Antell Ravintolat, Oulu • Jumpru, Oulu • Villa Hannala, Oulu • Cafe Europa, Tampere • Nespresso Boutique, Helsinki • Cafe & Bar 21, Rovaniemi • Carre, Turku • Aninkainen, Turku • Torre, Turku • TPS ravintola, Turku. KOULUJA: • Svenska Privatskolan i Uleåborg, Oulu • Hamk, Hämeenlinna • Raahen Ammattioppilaitos, Raahë • Kiimingin Lukio, Kiiminki • Virpiniemen Liikuntaopisto, Kello • Turengin yhteiskoulu, Janakkala. MYYMÄLÖITÄ: • Intersport Koskikeskus, Tampere • Boknäs, Tampere • K-extra Kiivi, Tampere • Crocs Store, Vantaa • Guess Store Galleria Esplanad, Helsinki • liitala Store Kamppi, Helsinki • Elisa Shopit, Tampere • Duetto, Jyväskylä ja Rovaniemi • Pohjanheimo, Tampere • Varnos Kenkäkauppa, Tampere • Autotalo Wetteri, Oulu, Kemi, Rovaniemi • Jim & Jill, Oulu • Suomalainen Kirjakauppa, Oulu • Keittiömaailma, Oulu • Huustenmaailma, Oulu • Oulun Koru, Oulu • Kauppaporvarin Apteekki, Raahë • Noblessa-keittiöt, Oulu • Pöhrön Autoliike • Autotalo Laakkonen Oy, Oulu • Boath • Buster Boat Store, Turku. Elisa Kulma • Elisa Citykäytävä • SuperDry – Ideapark Lempäälä PANKKEJA: • Aktia Pankki Ratinanlinna, Tampere • Akaan seudun Osuuspankki • Nordea, Oulu • Handelsbanken, Tampere. LIIKUNTAKESKUKSIA: • Syke / Fressi, Tampere • Ateena, Ylöjärvi • Liikuntasali 35+, Tampere • Classic Gym, Tampere • Iso Syöte Laskettelukeskus, Pudasjärvi • Nallisport Palloiluhalli, Oulu • Beauty Center, Oulu • Pelixir, Oulu. MUITA KOHTEITA: • Sisustusarkkitehtitoimisto dSign Vertti Kivi & Co, Helsinki • Pormestarin sauna, Tampere • Hammasklinikka Kruunu, Tampere • Pirkanmaan sairaanhoitopiiri PSHP, Tampere • Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä • Ina Finland Oy, Tampere • Melso Minerals Oy, Tampere • Ilves Hockey Oy, Tampere • Tappara Tamhockey Oy, Tampere • Gofore Oy, Tampere • Hotelli Homeland, Tampere • Waaksyn ratsastustallit, Kangasala • Vexve Oy, Sastamala • Tampereen Kauppaseura, Tampere • Robit Rocktools, Lempäälä • Tampereen Gourmetclub, Tampere • Insta Oy, Tampere • Laukko Historicum, Laukon Kartano, Vesilähti • Aspocomp, Oulu • Kaleva, Oulu • Hammastaäkäräsema Aaria Oy, Oulu • Head Invest Oy, Oulu • Oulun Seurakuntayhtymä Vanha Pappila, Oulu • Rokuan leirikeskus, Rokua • Ylikimmin seurakuntatato, Ylikiminki • Tiiran kirkko, Oulu • LahiTapiola, Oulu • Port Tower, Kökkola • Proventia Oy, Oulunsalo • Pateniemen seurakuntasali, Oulu • Coronaria Oy, Oulu • Pohto Oy, Oulu • Salon Virho, Oulu • Kemin kävelykadun äänentoisto, Kemi • Outokumpu, Tornio • Betamet, Oulu • Mammuttikoti, Oulu • Tornihotelli, Tampere • TPS pukuhuone, Turku • Muotoa – Helsinki • Shortcut – Espoo • Neuvottelukeskus Valtatie 30 – Tampere